

Landstingsstyrelsens protokoll

Sammanträdet den 17 december 2009

§ 212 – 249

Beslutande

Kent Ögren (S), ordförande	Monica Carlsson (V)
Britt Westerlund (S), vice ordförande	Ann Kristin Nilsson (S)
Kenneth Backgård (NS)	Agneta Granström (MP)
Leif Bogren (S)	Johnny Åström (NS)
Gunilla Wallsten (M), ersättare	Bo Hultin (M)
Agneta Lipkin (S)	Erik Berg (C)
Margaretha Henricsson (NS)	Jens Sundström (FP)
Bengt Ek (S)	

Ersättare och handläggare (hela eller delar av sammanträdet)

Birgit Stöckel (KD), ersättare
Elisabeth Holmgren, landstingsdirektör

Sekreterare

Inga Gustafsson

Justerat den 22 december 2009

Justerat den 21 december 2009

Kent Ögren, ordförande

Bo Hultin, justerare

Bevis

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på landstingets officiella anslagstavla den 22 december 2009. Överklagandetiden utgår den 13 januari 2010.

Inga Gustafsson

NORRBOTTENS LÄNS LANDSTING

Val av protokolljusterare	3
Slutlig föredragningslista	3
Närvarorätt	3
För kännedom	3
Rapporter från styrelseledamöter.....	3
Information om arbetet inom Norrstyrelsen.....	4
Landstingsdirektörens rapport.....	4
Vårdval Norrbotten - regelverk	5
Förändringar av riktlinjer för hjälpmedelsverksamheten 2010.....	6
Delegering av beslutanderätt	7
Rätt att under år 2010 underteckna vissa handlingar.....	7
Vidarefördelning av landstingsfullmäktiges anslag Landstingsgemensamt övrigt.....	8
Plan för användning av 2010 års ram för folkhälsoarbete.....	11
Revisionsrapport Granskning av landstingets ekonomistyrning.....	13
Revisionsrapport Implementering av barnkonventionen.....	17
Revisionsrapport Den interna kontrollen inom division Service	18
Revisionsrapport Granskning av delårsrapport per augusti 2009.....	21
Yttrande över uppföljningen av Reformen skydd mot olyckor (Ds 2009:47)	22
Förutsättningar för att införa ultraljudsundersökning för att spåra oupptäckta pulsåderbräck.....	24
Verksamhetsförändringar inom primärvården.....	27
Investeringar 2009	29
Investeringar 2010	30
Fördelning av investeringsramar för år 2010, komplettering.....	31
Godkännande av överlåtelse av Länstrafikens aktieinnehav i Transitio AB till Norrtåg AB.....	31
Ägardirektiv till IT Norrbotten AB	32
Ägardirektiv till Filmpool Nord AB	34
Ägardirektiv till Länstrafiken i Norrbotten AB	36
Regional kompetensförsörjning och generationsväxling	38
Metoder för projektinitiering och projektrigging i Norrbotten och Västerbotten.....	40
Europa Direkt kontoret 2010	43
Medfinansiering till projekt ENA, plattform för entreprenöriellt lärande i Norrbotten	44
Medfinansiering av Leader Tornedalen.....	47
Medfinansiering av Leader Spira Fyrkanten.....	50
Medfinansiering av LEADER Polaris.....	53
Medfinansiering till PEGIN.....	55
Medfinansiering till Samisk turismutveckling.....	58
Medfinansiering till Nya Gällivare	60
Yttrande till länsrätten i överklagat ärende avseende införande av valfrihetssystem.....	63

§ 212

Val av protokolljusterare

Bo Hultin (M) utses till att jämte ordföranden justera protokollet.

§ 213

Slutlig föredragningslista

Utsänd fastställd föredragningslista fastställs.

§ 214

Närvarorätt

Beslutas att hela dagens sammanträde ska vara offentligt.

§ 215

För kännedom

Delegationsbeslut m m enligt bilaga.

§ 216

Rapporter från styrelseledamöter

- Britt Westerlund (S) informerade om Nätverkskonferens 2010.
- Agneta Lipkin (S) informerade från Coter Conference i Kiruna den 14 december 2009.
- Monica Carlsson (V) och Bo Hultin (M) informerade från AER generalförsamling i Belfort, Frankrike, den 26-27 november 2009.
- Agneta Granström (MP) informerade från ministerkonferensen om EU:s framtida regionalpolitik i Kiruna den 10-11 december 2009.

§ 217

Information om arbetet inom Norrstyrelsen

Kent Ögren (S) informerade:

Efter Kammarkollegiets besked är det inte troligt att regeringen ger klartecken till att bilda Region Norrland redan den 1 januari 2011.

Regeringen har ännu inte fattat beslut i frågan och förhoppningsvis ska den mer aktivt ska engagera sig i regionbildningen, så att den kan komma igång igen någon gång efter valet. Det innebär att det blir ett uppehåll innan arbetet med att bilda Region Norrland kan återupptas med full kraft. Därför har Norrstyrelsens AU beslutat att föreslå styrelsen att verksamheten tillfälligt trappas ned.

Det innebär bl a att Norrstyrelsens omfattande utredningsarbete avrundas och sammanställs för att kunna återupptas när regionbildningen fortsätter. Det finns heller ingen anledning att formellt upplösa arbetsgrupperna, innan förutsättningarna för det fortsatta arbetet klarnat. Norrstyrelsens hemsida bibehålls genom Norrbottens läns landstings försorg.

De öppna möten som redan har genomförts i alla kommuner i Västernorrland och som genomförs under november och december i alla kommuner i Västerbotten, genomförs efter årsskiftet även i Norrbotten. Bildningsförbunden har uttryckt intresse av att medverka i fortbildningen och opinionsbildningen i regionfrågan och kommer att få stöd i detta arbete, som är av stor långsiktig betydelse för regionbildningens legitimitet. Ett utbildningspaket sammanställs genom Norrstyrelsens försorg. Norrstyrelsens stabsgrupp och de enskilda huvudmännen ger därutöver stöd efter behov.

Norrstyrelsens och dess arbetsutskotts möten fullföljs enligt plan till och med föreningsstämman. Stämman tar då ställning till det fortsatta kalendariet. Styrelsen tar ställning till detta förslag den 29 januari 2010, då regeringen förmodas ha fattat beslutet.

§ 218

Landstingsdirektörens rapport

Dnr 17-09

Ärendebeskrivning

Landstingsdirektörens rapport enligt bilaga.

Beslut

Rapporten läggs till handlingarna.

§ 219

Vårdval Norrbotten - regelverk

Dnr 2278-09

Ärendebeskrivning

De grundläggande principerna för valfrihetssystemet i Norrbotten (Vårdval Norrbotten) behandlades av landstingsfullmäktige i juni. Vid fullmäktiges sammanträde i november fastställdes de ekonomiska ramarna och vissa övriga villkor i samband revideringen av ekonomiavsnittet i Landstingsplan 2010-2012.

Fullmäktige har vidare uppdragit till landstingsstyrelsen att fastställa det regelverk som ska ligga till grund för det förfrågningsunderlag som ska publiceras på Kammarkollegiets nationella webbplats senast den 1 januari 2010.

Förslag till reglering av villkoren för Vårdval Norrbotten redovisas i bilaga (*Vårdval Norrbotten – regler*). Regelverket innehåller de riktlinjer som fullmäktige fastställt i sina två beslut samt förslag på ytterligare ett antal grundläggande krav som leverantörer måste uppfylla för att kunna bli godkända för medverkan i Vårdval Norrbotten.

Regelverket kommer att kompletteras med nödvändiga upphandlingsjuridiska villkor och handlingar samt länkar som hänvisar till styrande dokument och riktlinjer för verksamheten. Landstingsdirektören föreslås få i uppdrag att inom de ramar som fullmäktige och styrelsen beslutat, fastställa förfrågningsunderlaget och ansvara för att det annonseras enligt lagens krav.

Till landstingsdirektören bör delegeras att göra löpande ändringar i förfrågningsunderlaget som inte är av principiell karaktär eller av större vikt. Beslut rörande vårdvalet i övrigt fattas inom ramen för landstingsstyrelsen delegering av beslutanderätt.

I den reviderade landstingsplanen har 195,2 milj kr avseende verksamheter som inte omfattas av basuppdraget ställts till styrelsens förfogande. Landstingsdirektören föreslås få styrelsens uppdrag att svara för fördelningen av detta anslag till berörda verksamheter.

Förslag till beslut

- 1 Förslag ”Vårdval Norrbotten – regler” godkänns.
- 2 Landstingsdirektören får i uppdrag att inom de ramar som landstingsfullmäktige och styrelsen beslutat, fastställa förfrågningsunderlaget och ansvara för att det löpande annonseras enligt lagen om valfrihetssystem från och med den 1 januari 2010.
- 3 Landstingsdirektören får i uppdrag att fördela fullmäktiges anslag för verksamheter som inte omfattas av basuppdraget till berörda verksamheter.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Kent Ögren (S), Britt Westerlund (S), Kenneth Backgård (NS), Bo Hultin (M), Erik Berg (C) och Jens Sundström (FP):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Jens Sundström (FP):

- Ickevalsalternativet ska inte bara omfatta landstingsdrivna vårdcentraler. Texten i regelverket ändras därför till: "Ickevalsalternativet är en vårdcentral enligt den geografiska indelning som landstinget fastställer"

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkande 1 och finner att det vinner majoritet.

Därefter ställer ordföranden proposition på tilläggsyrkandet, yrkande 2, och finner att det avslås.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation

Av Jens Sundström (FP) till förmån för yrkande 2.

Särskilt yttrande

Birgit Stöckel (KD) instämmer i yrkande 2.

§ 220

Förändringar av riktlinjer för hjälpmedelsverksamheten 2010

Dnr 2280-09

Ärendebeskrivning

Förslag till ändringar av riktlinjer för hjälpmedelsverksamheten år 2010 har utarbetats.

Förslag till beslut

Ändringarna fastställs.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 221

Delegering av beslutanderätt

Dnr 2281-09

Ärendebeskrivning

Med utgångspunkt i kommunallagen och gällande reglemente har landstingsstyrelsen att delegera delar av sin beslutanderätt.

Förslag till delegationsordning har upprättats.

Förslag till beslut

Förslaget fastställs.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 222

Rätt att under år 2010 underteckna vissa handlingar

Dnr 2282-09

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har att fastställa vem eller vilka som ska ha teckningsrätt för landstinget under år 2010.

Förslag till beslut

- 1 Ordföranden Kent Ögren och landstingsdirektör Elisabeth Holmgren var för sig, eller den de i sitt ställe för särskilda fall utser, ges fullmakt att för landstinget under år 2010 underteckna avtal, kontrakt, låne-, köpe-, borgens- och andra jämförbara handlingar.
- 2 Som villkor för fullmakten gäller att beslut i den sak respektive handling avser ska ha fattats av behörig instans inom landstinget.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 223

Vidarefördelning av landstingsfullmäktiges anslag Landstingsgemensamt övrigt

Dnr 2283-09

Ärendebeskrivning

Landstingsfullmäktige har avsatt 1 341,9 mkr till landstingsgemensamt övrigt. Dessa medel ska dels användas för IT-utveckling, finansiering av landstingets andel i nationella IT-strategin, VAS-utvecklingsplan, gemensamma projekt och läkemedelskommitté m m totalt 52,0 mkr.

Resterande 1 289,9 mkr fördelas enligt nedan:

Mkr	Landstingsbidrag 2010	Förändring jämfört med 2009 exkl prisförändring
Vårdval	1 082,8	1 082,8
Patientförsäkringen	26,4	0,2
Forskning och utveckling inom hälso- och sjukvård	20,0	1,0
Alarmeringsjänster	4,7	
Stödpersonverksamheten	1,5	
Norrlandstingens regionförbund, förbundsverksamhet	1,2	
Läkemedel	24,9	4,0
Winternet ekonomisk förening	2,0	
Övrigt hälso- och sjukvård	4,2	4,2
Summa hälso- och sjukvård	1 167,7	1 092,2
Tandvård		
Viss tandvård för vuxna	23,3	
Barn tandvård, kundvalsmodellen	62,3	-1,5
Summa tandvård	85,6	-1,5
Övrigt		
Folkhälsa	2,0	
Jämställdhet	1,0	
Projekt skanning av journaler	10,6	0,3
Omsorgstagare i utomlänsvård	1,1	
Framnäs hälsokälla	0,7	0,7
Röda korset Flyktingcenter	0,5	0,5
Landstingsstyrelsens oförutsett	8,0	-0,3
Landstingsstyrelsens ordförande	0,3	
Förbättringsarbete	2,0	
Stipendium bästa förbättrings-/utvecklingsarbete	0,1	
Avgift till Sveriges kommuner och landsting	5,9	-0,1

Länsövergripande organisationer	3,4	
Samordningsförbund	0,8	-0,2
Länspensionärsrådet	0,1	
Länshandikapprådet	0,1	
Summa övrigt	36,6	0,9
Totalt	1 289,9	1 091,6

Patientförsäkringen

Anslaget (26,4 mkr) fördelar sig på dels beräknad skulduppräknig, dels på skadepremie till Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag.

Forskning och utveckling inom hälso- och sjukvård

Landstinget avsätter 20 mkr för forskning. Anslaget riktas till forsknings- och utvecklingsprojekt inom hälso- och sjukvårds- och tandvårdsverksamhet i landstinget och Norra regionen, till andra stöd för forskningen samt basfinansiering av landstingets FOU-enhet enligt nedan.

Projekten ska:

- Ge underlag för utvärdering av verksamheten.
- Ge bidrag och uppslag till utveckling och effektivisering av verksamheten samt stimulera den enskildes kompetensutveckling.

	Budget 2010	Förändri jmf 2009
Forsknings och utvecklingsprojekt inom NLL	1,5	
Forsknings och utvecklingsprojekt i Norra regionen – Visare Norr	0,7	
Medfinansiering av forskning via ALF-medel	0,4	
Stipendier	0,9	
Kliniska lektorat	1,5	-0,5
Riktade FOU-insatser	0,2	
Utveckling av EBV-stöd och stöd till ST-läkare i vetenskapligt arbete	0,3	0,1
Monicas befolkningsundersökning som görs var 5:e år	-	-0,5
Forskarskola	1,8	1,8
Projektet inför läkarutbildningen i Norrbotten	8,8	
FOU-enhet	3,9	0,1
Summa	20,0	1,0

Alarmeringstjänster

Gemensamt med staten och flertalet av länets kommuner ansvarar landstinget för alarmeringsverksamheten i länet. Den operativa delen av verksamheten, bl a ambulansdirigering, utförs av SOS-centralen i Luleå. Anslaget för 2010 är 4,7 mkr.

Stödpersonverksamheten

Anslaget (1,5 mkr) används till arvoden och reseersättningar för stödpersoner till patienter som är tvångsintagna enligt lagen om psykiatrisk tvångsvård och lagen om rättspsykiatrisk vård.

Läkemedel

Anslaget för läkemedel på 24,9 mkr fördelas enligt nedan:

Övrigt hälso- och sjukvård

För övrig hälso- och sjukvård avsätts 4,2 mkr fördelat på 1,2 mkr för arbete med vävnadsdirektivet, 2,5 mkr för HPV-vaccin, 0,4 mkr för biobanken för navelsträngsblod samt 0,1 mkr för Tobias registret.

Kostnadsansvar för viss vuxentandvård

Anslaget på 23,3 mkr ska användas för tandvård och administration av tandvård till vissa patientgrupper.

Kundvalsmodell inom barn- och ungdomstandvård

För finansiering av Folktandvårdens och den privata tandvårdens åtaganden avseende barn- och ungdomstandvård anslås 62,3 mkr. Minskningen 1,5 mkr jämfört med 2009 avser färre barn.

Folkhälsa

Anslaget på 2,0 mkr fördelas senare.

Jämställdhet

Anslaget på 1,0 mkr fördelas senare.

Projekt skanning av journaler

Anslaget på 10,6 mkr för 2010 för skanning av journaler fördelas till division Service i takt med att projektet framskrider.

Omsorgstagare i utomlänsvård

I samband med skatteväxlingen 1996 övertog länets kommuner ansvaret för omsorgstagarna inom Norrbotten. De omsorgstagare som var bosatta utanför länsgränsen har landstinget fortfarande ansvar för. Inga nya omsorgstagare tillkommer. Anslaget för 2010 är 1,1 mkr.

Oförutsett till landstingsstyrelsen

Anslaget för landstingsstyrelsens oförutsett är 8,0 mkr och till landstingsstyrelsens ordförandes förfogande avsätts 0,3 mkr.

Förbättringsarbete

Till landstingsdirektörens förfogande avsätts för förbättringsarbete 2,0 mkr och 0,1 mkr till stipendier i verksamheten.

Avgift till Sveriges Kommuner och Landsting

Förbundsavgiften till Sveriges Kommuner och landsting är totalt 5,9 mkr för år 2010 Avgiften baseras på medelskattekraften i riket 2009 och antal invånare i länet 2008.

Länsövergripande organisationer

Det totala anslaget för bidrag till länsövergripande organisationer är 3,4 mkr.

Samordningsförbund

Anslaget för 2010 till samordningsförbund är 0,8 mkr.

Förslag till beslut

Den redovisade fördelningen fastställs.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 224

Plan för användning av 2010 års ram för folkhälsoarbete

Dnr 2284-09

Ärendebeskrivning

Landstingsfullmäktige beslutade den 27 november 2008 (§ 120-08) att avsätta 2 mkr per år under perioden 2009-2011 till landstingets folkhälsoarbete.

Landstinget arbetar på flera fronter för en bättre folkhälsa i Norrbotten. I divisionerna pågår ett hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete som en integrerad del av ordinarie verksamhet. Landstinget samverkar också med andra aktörer för att främja folkhälsan i länet. Samverkan sker t ex med länsstyrelsen i frågor om alkohol och droger och med de lokala folkhälsoråden i kommunerna i olika konkreta aktiviteter.

I samband med genomförandet av kommunernas och landstingets gemensamma folkhälsopolitiska strategi är samverkan med kommunerna, främst genom de lokala folkhälsoråden, en viktig framgångsfaktor.

Även nationellt och internationellt deltar landstinget i olika sammanhang för att främja folkhälsan, bl a genom arbete i Assembly of European Regions.

Mot bakgrund av pågående arbete föreslås att landstingets särskilda ram för folkhälsoarbete under 2010 används till följande prioriterade områden.

Samverkan för en bättre hälsa i Norrbotten

Kommuner och landsting är motorer i det breda lokala och regionala arbetet och viktiga aktörer för att intentionerna i målområdena i den nationella folkhälsopolitiken ska kunna uppnås. Ingenstans kan så många olika folkhälsoområden påverkas som i kommunernas och landstingens dagliga arbete.

Med denna bakgrund har landstinget och Kommunförbundet Norrbotten arbetat fram en gemensam plattform för det folkhälsopolitiska arbetet i Norrbotten. Arbetet har utformats som en strategi som syftar till att dels ge hälsoaspekterna möjlighet att vägas in i beslut på alla nivåer, dels fungera som inspirationskälla i det konkreta folkhälsoarbetet.

Kommunerna och landstinget har under 2007 ställt sig bakom strategin och nu pågår arbetet med att genomföra och förverkliga innehållet i praktiskt arbete. Landstinget medfinansierar under 2009-2010 projektet Strategiskt

folkhälsoarbete i Norrbotten för att stödja arbetet med att bygga upp ett resultatriktat, långsiktigt och strategiskt folkhälsoarbete på lokal nivå.

Två prioriterade områden i genomförandet är tobak och övervikt/fetma. Tillsammans med landstinget i Västerbotten bedriver landstinget med stöd av Folkhälsoinstitutet projektet Tobaksfri Duo, som genom kontraktsskrivning mellan vuxna och ungdomar ska stimulera tobaksfrihet.

Under 2010 startar landstinget tillsammans med två pilotkommuner en kraftsamling mot övervikt och fetma genom ett systematiskt förebyggande arbete på såväl lokal nivå som i landstingets egna verksamheter. Arbetet kommer att bedrivas i lärandenätverk tillsammans med landstingen i Kalmar och Jönköping.

Resurser behövs för:

- Gemensamma aktiviteter med framförallt de lokala folkhälsoråden, till exempel utbildningar, konferenser och projekt.
- Fortsatt utveckling av en hälsofrämjande hälso- och sjukvård i form av till exempel metoder, stöd till uppföljning, erfarenhetsutbyte och informationsinsatser.
- Projektet Strategiskt folkhälsoarbete i Norrbotten tillsammans med Kommunförbundet.
- Systematiskt förebyggande arbete mot övervikt och fetma.
- Medverkan i nationella och internationella projekt i syfte att främja folkhälsan.

Bidrag

Folkhälsoarbetet i Norrbotten är under utveckling. För att stimulera aktiviteter som kan ge kunskap och nya erfarenheter har landstinget de senaste åren avsatt en del av ramen för folkhälsoarbete till bidragsgivning.

Då samverkan med kommunerna nu, i och med projektet Strategiskt folkhälsoarbete i Norrbotten tillsammans med Kommunförbundet, går in i en ny fas kommer stöd till utveckling i huvudsak att ske i andra former. Bidragsgivningen behöver därför anpassas.

Landstingets bidragsgivning riktas från och med år 2010 till att stärka det förebyggande arbete som kan ske genom folkbildande insatser. Landstinget ska ha möjlighet att stödja folkbildande aktiviteter som genomförs i länet och som är av värde för utvecklingen av folkhälsoarbetet. Aktiviteterna ska, liksom tidigare, vara väl förankrade hos folkhälsorådet eller motsvarande i kommunerna.

Det finns också behov av ytterligare en bidragsform som möjliggör mindre bidrag till folkhälsoinitiativ, vilka kräver snabb hantering. En del av ramen bör därför avsättas för sådana initiativ.

Regler för bidragsgivningen fastställs av landstingsstyrelsen i regelverket för 2010.

Budget

Följande fördelning av landstingets särskilda ram till folkhälsa föreslås.

Målområde	Budget 2010	Beslut 2009
Samverkan - Projekt Strategiskt folkhälsoarbete i Norrbotten 400 tkr - Tobaksfri Duo 500 tkr - Övrig samverkan 550 tkr	1 450 tkr	1 250 tkr
Bidrag - Förebyggande genom folkbildning 400 tkr - Snabba ryck 150 tkr	550 tkr	750 tkr
Summa	2 000 tkr	2 000 tkr

Förslag till beslut

- 1 Fördelningen av landstingets särskilda ram för folkhälsa fastställs.
- 2 Åt landstingsdirektören uppdras att under året besluta om tilldelning av medel inom den fastställda ramen.
- 3 Rapportering till styrelsen ska ske löpande.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 225

Revisionsrapport Granskning av landstingets ekonomistyrning

Dnr 1198-09

Ärendebeskrivning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna inom Norrbottens läns landsting har Komrev inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB granskat landstingets ekonomistyrning. Granskningen har genomförts i två delar, del 1 har utgjorts av en övergripande granskning som genomförts via en webb-enkät och del 2 bestod i en fördjupad granskning av tre divisioner. Granskningen syftar till att bedöma om den ekonomiska styrningen och kontrollen är tillräcklig inom områdena:

- Ledning och styrning
- Mål och styrande dokument
- Budgetprocessen
- Uppföljning och kontroll
- Rutiner, stöd och information
- Kompetens

Revisorernas sammanfattande bedömning är att landstingets ekonomiska styrning och kontroll är otillräcklig. Revisorerna gör följande bedömningar inom respektive delområde:

Ledning och styrning

Granskningen visar att ekonomi inte utgör en tydlig restriktion i en organisation där årliga underskott inte leder till några konsekvenser. Det saknas incitament för att klara sig inom budget samt att ansvar och befogenheter för att hantera målkonflikter mellan ekonomi och verksamhet inte är tillräckligt tydligt för de budgetansvariga.

Bedömningen är därför att ledningen och styrningen av ekonomin är otillräcklig. För de budgetansvariga på alla organisatoriska nivåer måste det stå klart vilka åtgärder man själv förväntas att vidta och vilka som förväntas att hanteras av närmast överställd nivå i organisationen.

Landstingsstyrelsen bör därför verka för att skapa incitament som belönar följsamhet mot budget och samtidigt leder till negativa konsekvenser vid överskridande. Vidare bör ansvar och befogenheter klargöras så att det för alla budgetansvariga framstår som en skyldighet att agera vid befarade negativa avvikelser.

Mål och styrande dokument

Av granskningen framgår att landstingets övergripande måldokument är väl förekommande och kända bland ansvariga chefer men att den ekonomiska målstyrningen och principen för resursfördelning kan vidareutvecklas.

Bedömningen är att landstingsstyrelsen bör verka för att i större utsträckning än i dag styra genom ekonomiska mål/nyckeltal och produktionsmått, samt verka för att tydliggöra hur målkonflikter mellan ekonomi och verksamhet ska hanteras.

Budgetprocessen

Granskningen visar att delaktigheten och påverkansmöjligheterna upplevs som låga och att anslagstilldelningen bygger på föregående års budget mer än något annat.

Med anledning av detta, och vad som framkommit avseende områdena *Ledning och styrning* samt *Mål och styrande dokument*, är bedömningen att landstingsstyrelsen bör verka för att vidareutveckla budgetprocessen i dessa avseenden.

Uppföljning och kontroll samt rutiner, stöd och information

Bedömningen är att rutiner för uppföljning och kontroll i allt väsentligt är tillfredsställande, samt att förutsättningarna att utifrån diverse redovisningsinformation identifiera var eventuella problem finns är rimligt väl tillgodosedda. Däremot konstateras att resultatet av de uppföljningar som görs, på verksamhetsnivå, inte i tillräcklig utsträckning återspeglas i erforderliga åtgärder för att korrigera den ekonomiska utvecklingen.

Kompetens

Bedömningen är att den ekonomikompetens som finns inom respektive division, sammantaget, i allt väsentligt är tillfredsställande.

Förslag till beslut

Rapporten läggs till handlingarna med följande kommentarer:

Den granskning som revisorerna genomfört gällande landstingets ekonomi-styrning är ett värdefullt bidrag för det fortsatta utvecklingsarbetet inom organisationen. Landstingets ekonomiavdelning deltog också tillsammans med Komrev aktivt i arbetet med att förbättra de frågeställningar som enkäten innehöll.

Ledning och styrning

Inom området Ledning och styrning pågår ett kontinuerligt och systematiskt förbättringsarbete, som exempel kan nämnas divisionerna Medicin och Opererande specialiteter.

Division Medicin har under 2008 byggt upp en ny struktur som skapat tydlighet mellan olika ansvarsnivåer. Länschefer och verksamhetschefer går tillsammans igenom/analyserar ramar och uppdrag som åläggs divisionen. Gemensamt görs en överenskommelse och handlingsplaner för att bryta ner divisionsplanen till verksamhets- och basenhetsnivå.

Verksamhetscheferna är delaktiga i planarbetet med koppling till divisionens ekonomiska ramar. En viktig kugge för planering, genomförande och uppföljning är vårdcheferna som deltar i divisionens gemensamma planerings-träffar där ekonomiska ramar och uppdrag läggs fast. Som stöd för det löpande arbetet under året träffar divisionens strategiska stabsresurser vårdcheferna för "coaching". Ett nytt grepp som är mycket uppskattat.

Inom division Opererande genomförs varje höst en gemensam chefsdag för samtliga chefer inom divisionen. Vid chefsdagen hösten 2008 samt hösten 2009 har stort fokus varit på vilka åtgärder divisionens verksamheter ska vidta för att nå den ekonomiska ramen. Chefsdagen är för divisionen ett viktigt forum för att skapa delaktighet i planeringen av de åtgärder som vidtas i divisionens verksamheter för att nå ekonomiska mål/ramar.

Inför planeringen av 2009 års sparåtgärder, då divisionen samtidigt fick en ramförstärkning med 100 mkr, fanns en bred enighet bland divisionens chefer om vikten av att sparåtgärderna måste genomföras för att hålla de ekonomiska ramarna. Ekonomiskt resultatmål och sparåtgärder identifierades för varje chef/verksamhet. Målvärde för ekonomiskt resultat och sparåtgärder följs månatligen för varje enhet med ansvarig chef.

Landstingsstyrelsen delar alltså inte revisorernas uppfattning att landstingets styrning och ekonomiska kontroll är otillräcklig. Ett intensivt arbete pågår inom landstinget för att skapa balans mellan ekonomi och verksamhet. Det bör också noteras att de senaste 10 åren har Norrbottens läns landsting förlorat mer än 500 mkr årligen i form av befolkningsminskning och förändringar i skatteutjämningsystemet. Samtidigt har Norrbottens läns landsting haft landets lägsta utdebitering fram till 2009 då en skattehöjning skedde. En jämförelse med övriga landsting visar också att Norrbottens läns landsting de senaste 10 åren haft den i särklass lägsta nettokostnadsökningen.

Mål och styrande dokument

Landstingsstyrelsen anser att landstingets ekonomiska mål/nyckeltal och produktionsmått, i jämförelse med många andra landsting, är väl utvecklade genom landstingsplanen. Som exempel kan nämnas målområdet God vård,

God hälsa m m där ett stort antal mål och mått för verksamheten är väldefinierade.

Budgetprocessen

Styrelsen delar inte revisorernas åsikt om att landstingsstyrelsen bör verka för att skapa incitament som belönar följsamhet mot budget. Följsamhet mot budget är en självklarhet och ett incitament för belöning är ett resultat som överträffar budget. System för belöning finns redan idag inom landstinget och som exempel på detta kan nämnas det pris som årligen utdelas för bästa förbättringsarbete.

Beträffande påståendet att anslagstilldelningen i huvudsak bygger på föregående års budget så kan de omfördelningar mellan divisionerna som gjorts inom ex läkemedelsområdet nämnas. Under åren 2004-2008 har 152 mkr omfördelats budgetmässigt från primärvård till andra divisioner pga ändrade principer. I samband med beslut om Landstingsplan 2009-2011 tillfördes division Opererande specialiteter 100 mkr och division Medicin 52 mkr. I samband med beslut om fritt vårdval omfördelas också medel mellan divisionerna.

Även inom divisionernas egna budgetprocesser har kontinuerligt budgetomfördelningar skett mellan olika verksamhetsområden.

Inom ett flertal divisioner har också arbete genomförts för att på olika sätt förbättra budgetprocessen. Inom exempelvis division Primärvård infördes en ny modell för budgetfördelning för några år sedan. Primärvårdsmodellen innehåller ett antal principer för hur budgeten ska fördelas ut på vårdcentralerna. En granskning som gjordes när modellen prövats ett år visade att modellen var förankrad i organisationen och upplevdes som tydlig. Division Vuxenpsykiatri kommer år 2010 att testa en ny budgetfördelningsprincip som innebär att landstingsbidraget fördelas till verksamheterna. Effekten förväntas bli att verksamheterna arbetar som en form av resultatenheter. Division Medicin har inom ramen för de resurser som divisionen förfogar över valt att utveckla ett nytt resursfördelningssystem som fördelas på bas- respektive tilläggsuppdrag. Arbetet med att systematiskt vidareutveckla budgetprocesserna inom landstinget fortgår kontinuerligt och är en del i det systematiska förändringsarbete som landstingsdirektören initierat.

Uppföljning och kontroll samt rutiner, stöd och information

Landstingsstyrelsen delar revisorernas uppfattning om att rutiner för uppföljning och kontroll i allt väsentligt är tillfredsställande. I sammanhanget kan nämnas att division Opererande har infört en ny uppföljningsrapport för ekonomi på samtliga chefsnivåer inom divisionen. Syftet med rapporten är att månatligen ge ansvariga chefer signaler om hur det ekonomiska utfallet följer planen så att åtgärder kan vidtas vid negativa avvikelser. Divisionens chefer har mottagit rapporten positivt och tycker att den är enkel att förstå.

Division Medicin började under 2008 utveckla en portal för uppföljning, ledning och styrning (PULSEN). Alla verksamheter har tillgång till portalen via divisionens hemsida. Syftet med PULSEN är att underlätta för chefer och medarbetare att följa upp hur verksamheterna når sina uppsatta mål. Aktuella uppgifter/resultat läggs upp av divisionsstabens medarbetare, ekonomer och personalspecialister enligt angivna tidsintervall – månadsvis, kvartalsvis och årsvis.

Kompetens

När det gäller ekonomikompetensen som finns inom respektive division så delar landstingsstyrelsen revisorernas uppfattning om att den i allt väsentligt är tillfredsställande.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 226

Revisionsrapport Implementering av barnkonventionen

Dnr 1357-09

Ärendebeskrivning

Landstingets revisorer har granskat implementeringen av barnkonventionen inom landstinget. Syftet med granskningen har varit att bedöma om landstingsstyrelsens arbete med att implementera barnkonventionen i landstingets divisioner är ändamålsenligt. Utgångspunkterna för bedömningen har varit i vilken utsträckning mål och handlingsplaner för implementeringen har tagits fram samt vilken uppföljning och intern kontroll som finns av att barnkonventionens intentioner tillämpas. I granskningen har revisorerna biträttas av sakkunniga från Komrev inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers.

Granskningen är avgränsad till divisionerna Folk tandvården, Medicinska respektive Opererande specialiteter, Primärvården samt Kultur och Utbildning. Granskningen baserar sig på intervjuer med divisionscheferna inom urvalet av divisioner samt chefen för hälso- och sjukvårdsenheten i landstingsdirektörens stab.

Granskningen visar att implementeringsprocessen inte har kommit särskilt långt. Hur divisionerna ska driva processen vidare uppfattas delvis som oklart. En samordningsansvarig för frågan har utsetts inom landstingsdirektörens stab, och arbetet med att utforma en uppdragsbeskrivning har påbörjats. Arbetet med att förankra den samt att ta fram handlingsplaner och riktlinjer för tillämpning och uppföljning av barnkonventionens intentioner återstår. Dock arbetar divisionerna utifrån barnkonventionens intentioner främst i verksamheter som i huvudsak arbetar med barn och unga, i de flesta fall utan att det finns en medveten koppling till barnkonventionen. Intrycket är att landstinget till stora delar lever upp till barnkonventionens intentioner i de av landstingets verksamheter som arbetar med barn och ungdomar. Utmaningen ligger i att förverkliga barnkonventionens intentioner i de verksamheter där barn och unga inte ingår som ett särskilt verksamhetsområde.

Den uppföljning som förekommer i dagsläget är den som sker genom sedvanlig rapportering från verksamheterna och divisionerna. Den innehåller inte någon strukturerad koppling till barnkonventionen. I den mån uppföljningen kan kopplas till barnkonventionens intentioner handlar det i huvud-

sak om uttalade mål inom de divisioner med verksamheter som direkt berör barn och unga.

Vår bedömning är att landstingsstyrelsens implementeringsarbete inte i alla avseenden bedrivs ändamålsenligt, särskilt med tanke på att landstinget i Barnombudsmannens enkät deklarerat brister både år 2005 och 2007. Vidare anser vi att den uppföljning och interna kontroll som förekommer idag inte är tillräcklig för att säkerställa att landstinget lever upp till barnkonventionens intentioner. Landstingsstyrelsen bör se till att en struktur för arbetet med förverkligandet av barnkonventionen implementeras, inklusive en systematik för uppföljning, för att skapa förutsättningar för en tillfredsställande återkoppling och kontroll. Revisorerna kommer därför med intresse följa den process som nu inletts inom landstingsdirektörens stab.

Yttrande och förslag till beslut

Revisionsrapporten läggs till handlingarna med följande kommentar:

Landstingsstyrelsen delar revisorernas intryck att landstinget till stora delar lever upp till barnkonventionens intentioner i de av landstingets verksamheter som arbetar med barn och ungdomar. Den systematik som landstingsstyrelsen har ambition att åstadkomma inom detta område har ännu inte förverkligats fullt ut men arbetet pågår.

Landstingsstyrelsen ger mot denna bakgrund landstingsdirektören i uppdrag att säkerställa att det påbörjade arbetet med att genomföra ett systematiskt arbete kring barnkonventionen intensifieras. Landstingsstyrelsen uppdrar även till landstingsdirektören att återkomma till styrelsen med en rapport i frågan under hösten 2010.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 227

Revisionsrapport Den interna kontrollen inom division Service

Dnr 1724-09

Ärendebeskrivning

Komrev har på landstingets revisorers uppdrag granskat om den interna kontrollen inom division Service är tillräcklig.

Granskningen har genomförts genom studier av ett urval om nio processer/kontrollområden inom divisionen: Säkerhetsarbete/riskbedömning, Verksamhetsplanering, Verksamhetsuppföljning, Ekonomistyrning, Kvalitetsutveckling, Samverkan/kundrelationer, Jämställdhet, Arbetstillfredsställelse och Helhetssyn i läns- och divisionsperspektiv.

Sammanlagt 23 intervjuer har genomförts med 31 företrädare för verksamhetsområdena inom divisionen samt divisionerna Primärvård och Opererande specialiteter.

Revisorerna konstaterar att den interna kontrollen är tillräcklig för sju av de nio granskade områdena. För områdena Säkerhetsarbete/riskbedömningar och Jämställdhet är den interna kontrollen inte tillräcklig.

För området Säkerhetsarbete/riskbedömningar varierar nivån och agerandet avseende riskbedömningar mellan divisionens verksamhetsdelar. För området Jämställdhet behöver uppföljningen och rapporteringen förbättras.

Förslag till beslut

Rapporten läggs till handlingarna med följande kommentarer:

Landstingsstyrelsen instämmer i iakttagelserna om bristerna och finner det angeläget att dessa åtgärdas. I det följande redovisas de åtgärder som redan vidtagits och kommer att vidtas för att åtgärda bristerna.

Säkerhetsarbete med fokus på riskbedömning

Det pågår ett aktivt arbete för att inkludera alla verksamheter inom divisionen avseende riskbedömning som en del av säkerhetsarbetet. Processorienteringen inom divisionen gör att behovet av gemensamma rutiner för bl a avvikelshantering accentuerats. Rapportering av avvikelser i det interna arbetet ger det bredaste stödet till förbättringsarbeten och är grunden för det stöd som ges till länets alla vårdverksamheter. Under hösten startas ett arbete med att finna gemensamma rutiner och blanketter för avvikelserapportering och åtgärder. Inom ramen för detta arbete ska också rutinerna för patientnämndsärenden ses över.

Vad gäller avvikelserapportering med hjälp av Synergi framskrider det långsamt. Det krävs att Synergi utvecklas för att det ska kunna användas på ett effektivt sätt inom divisionens verksamheter. Generellt gäller att systemet inte är utvecklat för den typ av avvikelser som förekommer i divisionen. De ärenden som direkt berör patientsäkerheten är mycket få. Synergi kan fungera som system för divisionens verksamhetsområden, men utveckling och anpassning av systemet krävs. En genomgång av systemets möjligheter och begränsningar ska göras inom divisionen.

Vid större organisatoriska förändringar görs en riskanalys (konsekvensanalys) innefattande arbetsmiljöförändringars påverkan på bl a kvaliteten. I riskanalysen beskrivs även de åtgärder som vidtas för att minimera riskerna eller för de inte ska uppstå. Detta görs tillsammans med medarbetare och skyddsombud. Under säkerhetsarbetet ligger ju också det systematiska arbetsmiljöarbetet. Under hösten kommer en processanalys att genomföras och i anslutning till det en översyn av arbetssättet. Planeringen är att implementera detta efter årsskiftet.

I samband med förberedelser inför pandemin har förbättringsområden inom säkerhetsområdet aktualiserats. Arbetssättet utgår från att allt är normalt och fungerar enligt plan, och det är oftast när det uppstår störningar som uppslag till förbättringsarbete tydliggörs. Dessa erfarenheter kommer att tas tillvara i det kommande planeringsarbetet.

Inom Administrativ service ska en krishanteringsplan färdigställas för att öka beredskapen ifall en medarbetare skulle komma till skada, på eller utanför

jobbet. Uppföljning ska göras av organisationsförändringen inom löneenheten för att säkerställa en god arbetsmiljö.

Inom Kostservice har ett samarbete startat med enheten för arbetslivshälsa (EFA) i syfte att öka kunskapen om riskbedömningar. Det finns rutiner för avvikelshantering, men information om rutinerna och vad dessa syftar till kvarstår att genomföra.

Landstingsfastigheter har idag goda rutiner för säkerhetsarbetet och riskbedömningar. De eventuella problem som uppkommer tas tillvara i det löpande förbättringsarbetet.

Gemensam service har inom ramen för sitt kvalitetsarbete enligt ISO 9000 arbetat aktivt med avvikelshantering. Alla avvikelser rapporteras oavsett om de gäller entreprenörens, kundens eller egen verksamhet. Avvikelseerna följs upp och används som underlag för förbättringsarbeten på kort och lång sikt.

Jämställdhet

Jämställdhetsarbetet bedrivs på olika sätt inom divisionen. Divisionen har flera verksamheter som i huvudsak är enkönade av tradition. De områden inom jämställdhetsarbetet som varit aktuella hittills är lönekartläggning, arbetstider och rekrytering.

Den låga omsättningen på personal gör att nyrekrytering sker sällan. Vid rekrytering är bl a kön/nationalitet/ålder några parametrar, men det viktigaste är att hitta rätt person som passar i gruppen. Målet är att göra varje arbetsplats attraktiv för att locka grupper som annars inte skulle söka arbete mer otraditionellt. Detta görs med bl a utbildningsinsatser och med en möjlig utveckling inom andra arbetsområden. T ex har Gemensam service inom ramen för kvalitetsarbetet funnit nya kompetensområden som kan locka nya medarbetare till verksamheten. Några exempel är kvalitetssamordnare, interna revisorer och fadder/coach för nyanställda.

Inom Administrativ service ska riktlinjer för rekrytering tas fram det kommande året för att ytterligare trycka på vikten av en jämlik fördelning mellan könen.

Inom Kostservice har ett utvecklingsprogram startat med utbildning tillsammans med Röda korset med Kommunals utbildningsmaterial "Vägen framåt" som bl a innehåller avsnitt om jämställdhet. Syftet är att så småningom ska detta vara en naturlig del på arbetsplatsträffarna.

Åtgärder och resultaten av jämställdhetsarbetet kommer fortsättningsvis att följas upp mer strukturerat inom divisionen. Inom divisionen kommer också ökad uppmärksamhet ges till den nya diskrimineringslagen framöver.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 228

Revisionsrapport Granskning av delårsrapport per augusti 2009

Dnr 1849-09

Ärendebeskrivning

Komrev har på uppdrag av landstingets revisorer granskat delårsrapporten för perioden januari – augusti 2009. Syftet med granskningen är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål fullmäktige beslutat samt om den upprättats i enlighet med lagstiftning och anvisningar från normerande organ.

Enligt Kommunallagen skall landstinget i budgeten ange såväl verksamhetsmål som finansiella mål av betydelse för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan utvärderas i förvaltningsberättelsen varpå revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med fullmäktiges mål. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas delårsrapporten och överlämnas till fullmäktige. Revisorerna har därför avgett en särskild skrivelse till landstingsfullmäktige.

Revisorerna konstaterar att:

- Sammantaget är delårsrapporten upprättad i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.
- Landstingsplanen för åren 2009-2011 innehåller inriktningsmål och delmål för god ekonomisk hushållning utifrån ett verksamhetsmässigt perspektiv. En utveckling som skett är att ett flertal verksamhetsmål och –mål blivit mer konkreta och på så sätt mer mätbara jämfört med föregående år. Måluppfyllelsen avseende de verksamhetsmässiga målen för god ekonomisk hushållning visar sammantaget på en positiv trend. Bedömningen är dock att nivån på måluppfyllelsen inte motsvarar att verksamheten fullt ut kan sägas bedrivas i enlighet med fullmäktiges mål.
- Fullmäktige har fastställt tre finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Då årsprognosen pekar på att endast ett av dessa tre mål kommer att uppnås görs bedömningen att landstinget under innevarande år endast delvis kommer att nå fullmäktiges finansiella mål.
 - Landstinget har ett resultatmål som minst motsvarar 2 procent av verksamhetens nettokostnader (ca 122 mnkr för 2009). Prognosen per sista augusti pekar på ett resultat på 80 mnkr för 2009.
 - Målet att högst 98 procent av skatteintäkterna bör användas för finansiering av den löpande verksamheten kommer inte att uppnås under 2009. Prognosen visar att skatteintäkter och statsbidrag inte lämnar något överskott när verksamhetskostnaderna har räknats av (=100 procent).

- Målet om att landstinget skall ha en likviditetsreserv motsvarande lägst 10 procent av nettokostnaderna (ca 612 mnkr för 2009) kommer enligt prognosen att infrias under 2009.
- Kommunallagens krav på ekonomi i balans beräknas enligt prognosen i delårsrapporten att uppfyllas.
- Av årets prognostiserade resultat på 80 mnkr avser hela 69 mnkr återförda nedskrivningar på värdepapper. I och med detta är hela föregående års nedskrivning återförd vilket betyder att denna möjlighet till återhämtning av ekonomin i den befintliga portföljen härmed är uttömd. Vidare står landstinget inför svåra ekonomiska tider med fortsatt behov av besparingar och effektiviseringar. Med anledning av detta finns en viss oro att de redan nu beslutade besparingsåtgärderna inte fullt ut följer fastställda planer.

Revisorerna bedömer att landstingsstyrelsen, förutom hittills genomförda åtgärder, ytterligare behöver utveckla den ekonomiska styrningen och kontrollen.

Förslag till beslut

Rapporten läggs till handlingarna med följande kommentarer:

Landstingsstyrelsen kan konstatera att årsprognosen för 2009 pekar på att landstinget inte kommer att nå två av de tre finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige fastställt, dvs målet med ett positivt resultat som motsvarar minst 2 procent av verksamhetens nettokostnad samt målet att högst 98 procent av skatteintäkterna bör användas för finansiering av den löpande verksamheten. Detta kan till stor del förklaras av rådande lågkonjunktur samt kraftigt minskade skatteintäkter.

Inom organisationen fortsätter dock arbetet med att fullt ut uppnå de av landstingsfullmäktige beslutade sparbetingen och på sikt även nå alla mål för god ekonomisk hushållning.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 229

Yttrande över uppföljningen av Reformen skydd mot olyckor (Ds 2009:47)

Dnr 1810-09

Ärendebeskrivning

Norrbottnens läns landsting har getts möjlighet att yttra sig över betänkandet Reformen skydd mot olyckor – en uppföljning med förslag till utveckling

(Ds 2009:47). Yttrandet ska vara departementet tillhanda senast den 15 december 2009.

Chefen för Försvarsdepartementet, statsrådet Tolgfors, beslutade den 21 april 2009 (Fö2009/921/SSK) att det inom Försvarsdepartementet ska tillsättas en arbetsgrupp med uppgift att genomföra en uppföljning av den reform av räddningstjänstlagstiftningen som lagen (2003:778) om skydd mot olyckor har inneburit.

Den 30 juli 2009 beslutades om tillägg till arbetsgruppens riktlinjer med anledning av de frågor om brandskyddet som uppstått som följd av den s.k. Rinkebybranden som inträffade den 25 juli.

Enligt grunduppdraget ingår i arbetet att beskriva, analysera och värdera hur reformen, som har varit i kraft i fem år, har förverkligats i första hand i kommunerna och i vilken grad intentionerna bakom reformen har uppnåtts. Arbetsgruppen ska redovisa eventuella problem med genomförandet samt vilka stöd- och utvecklingsbehov som kan finnas för att förbättra och underlätta det fortsatta arbetet med reformen.

Arbetsgruppen ska i första hand fokusera sitt arbete på att följa upp verksamheten i de frågor som innebar större förändringar när lagen om skydd mot olyckor infördes, i förhållande till tidigare räddningstjänstlagstiftning. Bland dessa frågor eller områden återfinns:

- Brandsyneinstitutet som ersattes av en ny ordning.
- Införandet av nationella mål och handlingsprogram
- Intentioner om utökat och samordnat arbete för skydd mot olyckor i kommunerna
- Beslut för anläggningar med farlig verksamhet.
- Kommunernas arbete med olycksundersökningar och erfarenhetsåterföring.
- Utvecklingen av länsstyrelsernas tillsynsverksamhet.
- Kompetens och utbildning för kommunernas arbete med skydd mot olyckor.

Förutom ovan nämnda frågor och områden i uppföljningen ska arbetsgruppen, om det visar sig lämpligt under arbetets genomförande, även redovisa andra problem och behov av förändringar i tillämpning eller överväganden för framtida lagstiftning.

Betänkandet

Arbetsgruppen konstaterar att arbetet med reformen skydd mot olyckor har gått i enlighet med intentionerna, men att utvecklingen har gått trögt. Lagstiftningen stöder och driver på arbetet, men det återstår mycket arbete innan intentionerna fullt ut har uppnåtts. Arbetet är på rätt väg, och det finns inga starka skäl för att nu föreslå förändringar i lagstiftning eller att slå samman olika lagstiftningar på säkerhetsområdet. Bland annat har det visat sig att den större förändringen med skriftliga redogörelser på brandskyddsområdet fungerar tillfredsställande och att utvecklingen går i rätt riktning. Likaså har utbildningssystemet för skydd mot olyckor i huvudsak kunnat tillgodose behoven av personal inom området, både kvalitativt och kvantitativt. Slutsatsen

är att reformens lagstiftning och utformning i övrigt är lämplig och accepterad av berörda parter.

Tillämpningen behöver dock utvecklas, det gäller inte minst den kommunala styrningen av säkerhetsarbetet med mål, handlingsprogram, samverkan, genomförande, uppföljning och förbättring. I arbetet med handlingsprogrammen för den andra mandatperioden har i flera kommuner märkts en avmattning i intresse och engagemang för frågorna. Arbetet i tillämpningen behöver tillföras ny energi och stödåtgärder för att intentionerna i ett målstyrt och systematiskt förbättringsarbete ska uppnås.

Förslag till beslut

Följande yttrande avges:

För att människor inte ska skadas eller dödas genom brand har kunskaper och beteende hos den enskilde stor betydelse. Även om ökade insatser har genomförts från samhällets sida under senare år behövs samverkan över myndighets- och organisationsgränser för att stärka brandskyddet i detta avseende, det gäller inte minst för att nå särskilda grupper.

Utredningen talar om särskilda grupper t ex äldre, invandrare, barn och ungdomar men landstingets verksamhet omfattar ofta andra grupper. Inom landstinget är det inte helt ovanligt med brandtillbud i samband med vård av personer med psykisk ohälsa. Även personer, som p g a sjukdom, har kognitiva och/eller motoriska funktionsnedsättningar bör beaktas i det fortsatta arbetet. I det förebyggande arbetet ser landstinget det därför angeläget med en utvecklad samverkan avseende brandskydd inom ramen för ett bredare säkerhetsarbete.

I övrigt har landstinget inget att erinra mot framtagna slutsatser och förslag.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 230

Förutsättningar för att införa ultraljudsundersökning för att spåra oupptäckta pulsåderbräck

Dnr 2420-07

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Björn Lundqvist (ns) och Kenneth Backgård (ns) väckte under år 2007 en motion i rubricerade fråga och föreslog att landstingsstyrelsen skulle få i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa massscreening i länet av män och kvinnor över 65 års ålder för spårning av livshotande bräck på stora kroppspulsådern.

Vid sin behandling av motionen den 14 februari 2008 beslutade landstingsfullmäktige att bifalla motionen.

Utredningen

I studier av ultraljudsscreening har det klart visat sig att man genom införande av screeningsprogram kunnat minska förekomsten av brustet kroppspulsåderbräck, genom att operera pulsåderbräcken innan de brister och på detta sett undvika för tidig död. Statens beredning för utvärdering av medicinsk teknologi (SBU) publicerade i oktober 2008 en rapport som redovisar att det finns starkt vetenskapligt stöd för att ultraljudsundersökning av alla 65-åriga män för att upptäcka pulsåderbräck i buken räddar liv. Studier om screening av kvinnor pågår, men SBU bedömde då att det inte går att dra några slutsatser eftersom det vetenskapliga underlaget var otillräckligt. SBU har därefter inte uttalat sig ytterligare kring screening av kvinnor.

Massscreening har mot denna bakgrund införts, i första hand på 65-åriga män, i flertalet av landstingen/regionerna i Sverige. Av landstingen i norra sjukvårdsregionen är det hittills endast Västerbottens läns landsting som infört screening.

Screening upplägg

Ultraljudsscreening av kroppspulsåderbräck har organiserats på olika sätt på olika centra beroende av geografi och lokala förutsättningar. I England har ultraljudsundersökningar gjorts på den lokala vårdcentralen, medan man i Uppsala gör undersökningar på sjukhusets kärllaboratorium, vilket visat sig vara kostnadseffektivt. I en screeningstudie från Jönköpings län åkte ett mobilt team ut för att utföra ultraljudsundersökningen på den lokala vårdcentralen.

I Norrbotten kan ett införande av screening ske genom att på kvällstid använda outnyttjade lokaler inom sjukhusen. Ett mobilt team med specialutbildade kärllröntgensköterskor kan åka runt till de sjukhusen för att utföra undersökningarna. På detta vis kan kostnaderna hållas nere. Ett sannolikt något dyrare alternativ är att utföra screeningen på vårdcentralerna genom att ett mobilt team schemalagt besöker vårdcentralerna.

Screening volymer

Vid införande av ultraljudsscreening år 2010 på alla 65-åriga män i Norrbotten rör det sig om en volym på cirka 1 800 personer som skulle behöva erbjudas undersökning under året. (Enligt statistiska centralbyråns uppgifter fanns det år 2007 1822 män och 1659 kvinnor födda 1944 som skulle behöva kallas för screening). Om man räknar med att 85 procent av de kallade kommer på undersökningen återstår cirka 1530 män att undersöka. Sannolikt kommer uppskattningsvis 50 - 100 nya kroppspulsåderbräck att upptäckas (om förekomsten är mellan 3,3 – 6,5 procent som olika studier visat). Om man räknar med att ca 15 procent av de upptäckta pulsåderbräcken är så stora att de behöver opereras kan man bedöma ett ökat operationsbehov på uppskattningsvis 8-15 patienter per år. Det rör sig således om cirka en extra operation per månad. Detta bör vara möjligt med nuvarande organisation med en marginell resursförstärkning på ca en operationssal per månad. Om screeningen sedan fungerar väl kan man på sikt överväga att screena två årskullar per år för att uppnå önskade resultat snabbare. I annat fall torde det ta cirka

10 år innan man ser tydliga resultat i form av minskat antal bröstna kroppspulsåderbräck.

Resurser som behövs för införande av screening

Tidigare screeningfarenheter visar att man med relativt små medel kan införa ultraljudsscreening av kroppspulsåderbräck. Det krävs att man bygger upp en organisation för att administrera och utföra screeningen och för att sedan följa upp och behandla upptäckta fall.

En stor del kan klaras av med redan befintliga resurser och medel, men en skötersketjänst på kirurgmottagningen krävs för att administrera screeningen och se till att upptäckta fall slussas in i organisationen samt följs upp på ett adekvat sätt om de kräver fortsatta kontroller. Enligt andras erfarenheter kan sjuksköterskebehovet uppskattas till 1,0 befattning om en årsklass erbjuds screening. Ytterligare en skötersketjänst på heltid krävs på röntgen för att ersätta den kärlröntgensköterska som för tillfället är upptagen av screeningsverksamheten. Dessutom behöver en portabel ultraljudsapparat inköpas. Kostnad för en sådan uppskattas till ca 300 000 kronor. Som tidigare nämnts behöver kirurgens operationsresurser förstärkas med en operationssal per månad. Detta måste ske genom omfördelning inom befintlig operationsverksamhet.

Ytterligare kostnader uppkommer för resor och traktamenten i samband med att screeningverksamheten utförs. Dessa kan beräknas till ca 0,2 mkr per år.

Sammantaget beräknas kostnaderna för införande av screening blir

- Personalkostnader: 0,8 mkr per år
- Omkostnader: 0,2 kr per år
- Investering: 0,3 mkr

Intäkter

Screening för att upptäcka bröstcancer hos kvinnor (mammografi) är avgiftsbelagd. Kostnaden per undersökning är för närvarande 200 kronor. Även screening för att upptäcka livshotande pulsåderbräck bör vara belagda med avgift. Med antagande om att drygt 1500 män accepterar erbjudande om screening och avgiften sätts till 200 kronor per undersökning så blir intäkterna ca 300 000 kronor per år.

Kostnadseffektivitet

I sin rapport om screeningverksamhet anger SBU att nettoeffekterna för den kirurgiska behandlingen bedöms vara oförändrade när man tar hänsyn till det ökade antalet planerade operationer som uppkommer som en följd av screeningen samt det minskade antalet akuta operationer som också blir en följd av screeningen.

SBU anger även att tillgängligt hälsoekonomiskt underlag bedöms ge stöd för att metoden är kostnadseffektiv.

Införande

Efter ett eventuellt beslut om införande av screening krävs en tid av förberedelser för verksamheten.

Förslag till yttrande och beslut

Landstingsstyrelsen konstaterar att SBU uttalat att det numera finns starkt vetenskapligt stöd för att ultraljudsundersökning av alla 65-åriga män för att upptäcka pulsåderbräck i buken räddar liv. Styrelsen konstaterar även att metoden är hälsoekonomiskt lönsam. Flertalet landsting och regioner i Sverige har även infört eller är på väg att införa undersökningsmetoden. I norra sjukvårdsregionen är det hittills endast Västerbottens läns landsting som infört screening.

Mot denna bakgrund anser landstingsstyrelsen att frågan om ett eventuellt införande av screening bör diskuteras av landstingen i norra sjukvårdsregionen inom ramen för chefssamrådet i allmänkirurgi. Ärendet bör därför remitteras till Norrlandstingens regionförbund för beredning i chefssamrådet. Beredningen bör omfatta en gemensam medicinsk bedömning av införande av screening för att upptäcka pulsåderbräck i buken samt värdering av konsekvenser för prioriteringar i första hand inom området allmän kirurgi.

Landstingsstyrelsen föreslår fatta följande beslut:

- Ärendet remitteras till Norrlandstingens regionförbund för fortsatt beredning av chefssamrådet i allmän kirurgi.

Yrkande och propositionsordning

Yrkande

Kent Ögren (S):

- Ärendet återremitteras.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandet och finner att det vinner majoritet.

Beslut

Ärendet återremitteras.

§ 231

Verksamhetsförändringar inom primärvården

Dnr 2161-09

Ärendebeskrivning

Ärendet väckt av Birgit Stöckel (KD) och Jens Sundström (FP):

Med förvåning läser vi i media att förberedelser för nedläggning av den nära sjukvården i Norrbotten, nu senast distriktssköterskemottagningar, genom-

förs utan att några som helst beslut är tagna. Oroliga patienter och deras anhöriga har kontaktat oss i detta ärende. Ett ärende som vi inte har fått någon information om, inte varit med om att besluta om och som vi dessutom inte tror oss kunna ställa oss bakom, då enskilda patienter kan tvingas resa mycket långa avstånd för enkla åtgärder som omläggningar, provtagningar, kontroller.

När vi från oppositionens sida föreslagit förbättringar i den nära sjukvården har vi fått till svar att inga förändringar ska ske nu innan utredningen om närsjukvården är klar. Detta borde väl även gälla så viktiga delar som distriktssköterskemottagningarna.

Vi yrkar därför att:

- Styrelsen får en sammanställning av vilka förändringar som gjorts det senaste året inom mottagningsverksamheten för distriktssköterskorna samt en redogörelse för planerade förändringar.
- Landstinget avvaktar med eventuella strukturförändringar gällande distriktssköterskemottagningarna till dess att närsjukvårdsutredningen är klar.

Yttrande och förslag till beslut

Landstingsstyrelsen avger följande yttrande:

De förändringar som genomförs inom division Primärvård, liksom inom övriga divisioner, grundar sig på de beslut om ekonomiska ramar som fastställts av landstingsfullmäktige. Det kan inte vara någon nyhet för vare sig Folkpartiet eller Kristdemokraterna att flera av divisionerna inte haft och fortfarande inte har balans mellan verksamhet och ekonomi, kostnaderna är högre än beslutad budget. I det läget måste verksamhetsledningen vidta åtgärder för att rätta till obalansen. Så länge åtgärderna ligger inom den vårdpolitiska inriktning som landstingsfullmäktige fastställt och inte äventyrar patientsäkerheten så är det enligt styrelsens uppfattning, ett uppdrag för verksamhetsansvariga att identifiera och genomföra åtgärderna och att rapportera åtgärderna till styrelsen.

Den dagliga politiska ledningen av landstingets verksamheter utövas av Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet. I egenskap av majoritet i landsting hålls vi, av landstingsdirektören, fortlöpande underrättade om de åtgärder som planeras inom verksamheterna. Detta säkerställer bl a att de åtgärder som planeras ligger inom den vårdpolitiska inriktning som gäller.

Vidarerapportering sker därefter till landstingsstyrelsen. Vi ser ingen anledning att förändra detta arbetssätt.

Genomförda förändringar inom primärvården under år 2009 redovisas i landstingsdirektörens rapport till styrelsen vid dagens sammanträde.

Landstingsstyrelsen vill även påminna om att Vårdval Norrbotten införs den 1 januari 2010. Det innebär att ytterligare krav ställs på effektiviseringar inom primärvården i länet.

De nu aktuella förändringarna ska ses i ljuset av de krav på effektiviseringar inom primärvården som landstingsfullmäktige fastställt liksom förberedningen och anpassning till krav som är förenade med att möta konkurrens när Vårdval Norrbotten genomförs. Ytterligare åtgärder för att nå ekonomisk

balans kommer att behöva vidtas och de kommer att rapporteras löpande till landstingsstyrelsen och om de inte ryms inom den vårdpolitiska inriktningen föreläggs styrelsen för beslut. Något moratorium mot förändringar inom primärvården med anledning av den pågående närsjukvårdsutredningen är inte aktuellt.

Mot bakgrund av det redovisade förslås landstingsstyrelsen besluta:

Yttrandet fastställs och läggs med godkännande till handlingarna.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 232

Investeringar 2009

Dnr 16-09

Ärendebeskrivning

I Landstingsplan 2009 har fullmäktige angett den totala nivån för investeringar i inventarier och fastigheter, inklusive investeringar för externa hyresgäster, till 265 200 tkr samt bemyndigat landstingsstyrelsen att besluta om investeringar upp till denna nivå.

Styrelsen har tidigare beslutat om investeringar för 256 450 tkr.

Förslag till fastighetsinvestering (tkr):

Objekt	Totalt	Varav			
		Fastigh invest	Inventarier	Drift	Statsbidrag
Ombyggnad av lokaler för IT/MT på Kalix sjukshus	3 000	2 500		500	
Totalt fastighetsinvesteringar	3 000	2500		500	

Ovanstående fastighetsinvestering finansieras från landstingsdirektörens investeringsreserv 2009. Totalt för år 2009 har därmed landstingsstyrelsen beslutat om investeringar för 256 450 tkr, varav 13 350 tkr avser Sunderby sjukhus och 350 tkr avser externa hyresgäster.

De enskilda objekten finns specificerade i bilagor.

Förslag till beslut

Angivna objekt får igångsättas.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 233

Investeringar 2010

Dnr 2285-09

Ärendebeskrivning

I Landstingsplan 2010 har fullmäktige angett den totala nivån för investeringar i inventarier och fastigheter, inklusive investeringar för externa hyresgäster, till 314 000 tkr samt bemyndigat landstingsstyrelsen att besluta om investeringar upp till denna nivå.

Styrelsen har den 6 november 2009 (§ 205-09) beslutat om fördelning av investeringsram för 214 000 tkr.

Förslag till fastighetsinvestering avseende 2010 års investeringsram (tkr):

Objekt	Totalt	Varav			
		Fastigh invest	Inventarier	Drift	Statsbidrag
Ombyggnad för mottagning och behandling av museum föremål för Kultur och utbildning, Björkskatans vårdcentral	2 800	2 800			
Energieffektiviseringar på Björkskatans vårdcentral	1 500	1 500			
Totalt fastighetsinvesteringar	4 300	4 300			

Totalt för år 2010 har därmed landstingsstyrelsen beslutat om investeringar för 218 300 tkr, varav 0 tkr avser Sunderby sjukhus och 0 tkr avser externa hyresgäster.

De enskilda objekten finns specificerade i bilagor.

Förslag till beslut

Angivna objekt får igångsättas.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 234

Fördelning av investeringsramar för år 2010, komplettering

Dnr 2030-09

Ärendebeskrivning

Lanstingsstyrelsen beslutade den 6 november 2009, § 205-09, om fördelning av investeringsramar för 2010. Beslutet kompletteras med en specificering av två ingående poster.

Följande förslag till fördelning har utarbetats (tkr):

Sunderbyn medicin teknik MT, varav;	57 100
Division Opererande, övervaksutrustning 25 mkr, anesthesiapparater 15 mkr	40 000
Division Diagnostik	13 100
Division Medicin	4 000
Sunderbyn Informationsteknik IT, varav;	2 000
Division Länsteknik	2 000

Förslag till beslut

Fördelningsförslaget bifalls.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 235

Godkännande av överlåtelse av Länstrafikens aktieinnehav i Transitio AB till Norrtåg AB

Dnr 2287-09

Ärendebeskrivning

Länstrafiken i Norrbotten förvärvade 2007 en andel i Transitio AB i samband med att regeringen gav klartecken för det s k Norrtågsförsöket som innebär att Rikstrafiken fick i uppdrag att träffa överenskommelse med berörda trafikhuvudmän om en försöksperiod på 10 år för persontrafik på järnväg i Norrland.

Norrtåg AB bildades 2008 och ska bedriva persontrafik med tåg inom och i anslutning till region Norrland. Norrtåg AB ägs gemensamt av länstrafikbolagen i Jämtland, Västernorrland samt Norr- och Västerbotten.

Länstrafiken i Norrbotten äger aktier i Transitio AB för det nominella värdet 100 st á 1000 kr. För att Norrtåg AB ska få den formella rätten att sluta avtal avseende fordon, finansiering och utöva ägarinflytande i Transitio AB föreslås att länstrafikens aktieinnehav i Transitio AB överläts till Norrtåg AB. Överlåtelsen beslutades av Länstrafiken i Norrbottens styrelse den 8 oktober 2009 under förutsättning att Norrbottens läns landsting godkänner aktieöverlåtelsen.

Norrtåg AB blir därmed part i Transitios aktieägaravtal och övertar ansvaret för samtliga bindande uppdrag som Länstrafiken i Norrbotten gett Transitio.

Genom denna aktieöverlåtelse renodlas länstrafikens verksamhet till busstrafik medan Norrtåg kan bedriva trafik med tåg. Ledamöter från Norrbotten i styrelsen för Norrtåg AB är Kent Ögren (S) och Kenneth Backgård (NS).

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige att fatta följande beslut:

Länstrafiken i Norrbottens överlåtelse av aktieinnehavet i Transitio AB till Norrtåg AB godkänns.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 236

Ägardirektiv till IT Norrbotten AB

Dnr 446-09

Ärendebeskrivning

Landstinget avger årliga ägardirektiv till IT Norrbotten AB. Ägardirektivet ska senare behandlas och fastställas tillsammans med övriga ägare vid ägarsamråd inför beslut vid IT Norrbotten ABs ordinarie årsstämma.

Förslag till ägardirektiv för IT Norrbotten AB

För den verksamhet som bedrivs i InformationsTeknik i Norrbotten AB (nedan kallat Bolaget), gäller dessa särskilda ägardirektiv antagna av årsstämman.

Ägarna har i dessa ägardirektiv tydliggjort ägarnas gemensamma intentioner avseende inriktningen av bolagets verksamhet utöver vad som framgår av gällande bolagsordning, aktieägaravtal och aktiebolagslag. Direktiven gäller i första hand för tiden intill nästa årsstämma men omfattar även bolagets verksamhet på längre sikt.

Verksamhetens mål

Bolaget ska erbjuda ett länsgemensamt fiberbaserat höghastighetsnät till näringsliv och offentlig service, för ett utökat tjänsteutbud, som bidrar till ekonomisk tillväxt och utveckling i regionen.

Verksamhetens inriktning

Bolaget ska förvalta och utveckla det länsgemensamma fiberbaserade höghastighetsnätet – Lumiora.

Bolaget ska verka för att nätet kommer till en praktisk användning för näringsliv och offentlig service så att en mångfald av tjänster skapas.

Bolaget ska vara ett projektkontor, där IT Norrbotten är ägarnas förlängda arm gällande samordning och beställarkompetens.

Bolaget ska verka som katalysator för den regionala utvecklingen och tillväxten inom bolagets verksamhetsområde.

Bolaget ska utveckla och medverka i strategiska allianser såväl nationellt som internationellt. Ägarna ser positivt på att samverkan utvecklas med andra aktörer som tillsammans med bolaget kan stärka länets utveckling och ge andra synergier.

Bolaget ska genom länsöverskridande kontakter vara förberedd på de utmaningar som en eventuell framtida regionförstoring kan innebära.

Bolagets arbete ska bedrivas i linje med de olika regionala utvecklingsstrategierna för Norrbotten, såsom regionala utvecklingsprogrammet och regionala tillväxtprogrammet.

Ekonomiska och finansiella mål

Bolaget ska ha en god finansiell stabilitet

Bolagets ska fortsätta sitt arbete med att vara självfinansierande.

Ägarna ser positivt på att bolaget kan använda sina medel som medfinansiering i projekt inom ramen för bolagets kärnverksamhet och på så sätt växlas upp med annan finansiering.

Ägarnas insyn och information

Respektive ägares kommunstyrelse samt landstingsstyrelsen utövar insyn och tillsyn över bolaget.

Bolaget ska löpande hålla ägarna (styrelsenivå) väl informerade om sin verksamhet. Bolaget ska via tertialrapporter (per april och augusti) skriftligt via webb till samtliga ägare inkomma med en verksamhetsuppföljning utifrån gällande ägardirektiv.

I tertialrapport ska ingå:

- Verksamhetsplan med ekonomisk helårsprognos
- Uppföljning av verksamhetens mål och inriktning

Utöver tertialrapport ska årsredovisning samt protokoll från årsstämma sändas skriftligt till samtliga ägare. Protokoll från styrelsesammanträden ska finnas tillgängliga hos bolaget.

Vid behov ska bolaget samråda med ägarna innan planer och åtgärder vidtas som direkt eller indirekt kan påverka ägarna eller på annat sätt förutsätter ekonomiskt engagemang från ägarnas sida.

För att förenkla bolagets kommunikation med ägarna tar respektive ägare ansvar för att utse en egen kontaktperson hos sig.

Förslag till beslut

- 1 Norrbottens läns landsting antar ägardirektiv för IT Norrbotten AB.
- 2 Slutligt ägardirektiv till bolaget fastställs tillsammans med övriga ägare på ägarsamråd inför beslut vid IT Norrbotten ABs ordinarie bolagsstämma. Slutligt ägardirektiv ska återrapporteras till landstingsstyrelsen.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 237

Ägardirektiv till Filmpool Nord AB

Dnr 445-09

Ärendebeskrivning

Landstinget avger årliga ägardirektiv till Filmpool Nord AB. Ägardirektivet ska senare behandlas och fastställas tillsammans med övriga ägare vid ägarsamråd inför beslut vid Filmpool Nord ABs ordinarie årsstämma.

Förslag till ägardirektiv för Filmpool Nord AB

För den verksamhet som bedrivs i Filmpool Nord AB (nedan kallat Bolaget), gäller dessa särskilda ägardirektiv antagna av årsstämman.

Ägarna har i dessa ägardirektiv tydliggjort ägarnas gemensamma intentioner avseende inriktningen av bolagets verksamhet utöver vad som framgår av gällande bolagsordning och aktiebolagslag. Direktiven gäller i första hand för tiden intill nästa årsstämma men omfattar även bolagets verksamhet på längre sikt.

Verksamhetens mål

Filmpool Nord AB ska utveckla den regionala filmbranschen och intresset för film och audiovisuell produktion, som en viktig kulturnäring som bidrar till hela Norrbottens utveckling. Satsningarna ska ge direkta och indirekta intäkter till länets näringsliv.

Verksamhetens inriktning

Bolagets två huvuduppgifter är att vara ett produktionscentrum för långfilm, audiovisuella verk och TV-drama samt vara ett regionalt resurscentrum innefattande bland annat filmpedagogik, barn- och ungdomsverksamhet, talangutveckling, digitalutveckling, visning och spridning av film, filmkulturella frågor och biograffrågor.

Bolaget ska som samproducent tillhandahålla riskkapital, ekonomiska och tekniska resurser i kort-, dokumentär- och långfilm, audiovisuella verk samt TV-drama. Bolaget ska ge information och bidra med kunskap och kompetens till länets filmarbetare och till de bolag som planerar och genomför produktioner i länet. Bolaget ska även arbeta med att öka insatserna av privat kapital i regionens filmer.

Bolaget ska verka för att prioritera produktionerna till de kommuner som är ägare.

Bolaget ska verka för att den regionala resursverksamheten kommer hela Norrbotten till godo.

Bolaget ska vara länets expertorgan inför beslut om insatser och investeringar i filmproduktion. Beslut om olika produktioner i länet bör fattas av bolaget där kompetens och resurser finns samlade.

Bolagets ska arbeta med film för barn och unga, i skolor och med unga filmare för att utveckla filmintresset och branschens långsiktiga utveckling.

Bolaget ska göra insatser inom distribution, skolbioverksamhet och spridning av värdefull film. Bolaget ska aktivt verka för att den regionalt producerade filmen på lämpliga sätt sprids och visas för länets invånare.

Bolaget ska i sitt arbete bidra till att bygga upp en infrastruktur kring länets filmbransch och filmarbetare.

Bolaget ska löpande arbeta med omvärldsanalys inom sitt verksamhetsområde, med särskild uppmärksamhet på ny teknik och nya visningsformer.

Bolaget ska utveckla den regionala filmbranschen genom strategiska allianser såväl nationellt som internationellt. Ägarna ser positivt på att samverkan utvecklas med andra aktörer som tillsammans med bolaget kan stärka de kreativa näringarna och andra synergier, ex turism- och upplevelseindustrin.

Bolaget ska genom länsöverskridande kontakter vara förberedd på de utmaningar som en eventuell framtida regionförstoring kan innebära.

Bolagets arbete ska bedrivas i linje med de olika regionala utvecklingsstrategierna för Norrbotten, såsom regionala utvecklingsprogrammet och regionala tillväxtprogrammet.

Ekonomiska och finansiella mål

Bolaget ska ha en god finansiell stabilitet.

Ägarnas anslag till bolaget kan användas som medfinansiering i projekt inom ramen för bolagets kärnverksamhet och på så sätt växlas upp med annan finansiering.

Ägarnas insyn och information

Respektive ägares kommunstyrelse samt landstingsstyrelsen utövar insyn och tillsyn över bolaget.

Bolaget ska löpande hålla ägarna (styrelsenivå) väl informerade om sin verksamhet. Bolaget ska via tertialrapporter (per april och augusti) skriftligt till samtliga ägare inkomma med en verksamhetsuppföljning utifrån gällande ägardirektiv.

I tertialrapport ska ingå:

- Verksamhetsplan med ekonomisk helårsprognos
- Uppföljning av verksamhetens mål och inriktning

Utöver tertialrapport ska årsredovisning samt protokoll från årsstämma sändas skriftligt till samtliga ägare. Protokoll från styrelsesammanträden ska finnas tillgängliga hos bolaget.

Vid behov ska bolaget samråda med ägarna innan planer och åtgärder vidtas som direkt eller indirekt kan påverka ägarna eller på annat sätt förutsätter ekonomiskt engagemang från ägarnas sida.

För att förenkla bolagets kommunikation med ägarna tar respektive ägare ansvar för att utse en egen kontaktperson hos sig.

Förslag till beslut

- 1 Norrbottens läns landsting antar ägardirektiv för Filmpool Nord AB.
- 2 Slutligt ägardirektiv till bolaget fastställs tillsammans med övriga ägare på ägarsamrådet inför beslut vid Filmpool Nord ABs ordinarie årsstämma. Slutligt ägardirektiv ska återrapporteras till landstingsstyrelsen.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 238

Ägardirektiv till Länstrafiken i Norrbotten AB

Dnr 445-09

Ärendebeskrivning

Landstinget avger årliga ägardirektiv till Länstrafiken i Norrbotten AB. Ägardirektivet ska senare behandlas och fastställas tillsammans med övriga ägare vid ägarsamråd inför beslut vid Länstrafiken i Norrbotten AB:s ordinarie årsstämma.

Förslag till ägardirektiv för Länstrafiken i Norrbotten AB

För den verksamhet som bedrivs i Länstrafiken Norrbotten AB (nedan kallat bolaget), gäller dessa särskilda ägardirektiv antagna av årsstämman.

Ägarna har i dessa ägardirektiv tydliggjort ägarnas gemensamma intentioner avseende inriktningen av bolagets verksamhet utöver vad som framgår av gällande bolagsordning och aktiebolagslag. Direktiven gäller i första hand för tiden intill nästa årsstämma men omfattar även bolagets verksamhet på längre sikt.

Verksamhetens mål

Målsättningarna med den regionala kollektivtrafiken är att inom angivna ekonomiska ramar

- bidra till en god tillgänglighet i länet genom att erbjuda ett attraktivt utbud av resmöjligheter för både kvinnor och män.
- bidra till en bättre trafiksäkerhet och miljö genom ett ökat kollektivt resande.
- bidra till en ökad samordning av samhällsbetalda resor.
- utveckla regional tågtrafik inom Norrtågssamarbetet.

- utveckla kollektivtrafiken genom att aktivt arbeta för nya innovativa kostnadseffektiva lösningar utifrån en helhetssyn, i samverkan med medborgare och andra aktörer.

Verksamhetens inriktning

Bolaget ska bidra till den regionala utvecklingen genom en effektiv kollektivtrafik anpassad till behoven hos länets medborgare och näringsliv.

Bolaget ska genom länsöverskridande kontakter vara förberedd på de utmaningar som en eventuell framtida regionförstoring kan innebära.

Bolagets arbete ska bedrivas i linje med de olika regionala utvecklingsstrategierna för Norrbotten, såsom regionala utvecklingsprogrammet och regionala tillväxtprogrammet.

Ekonomiska och finansiella mål

Bolaget ska ha en god finansiell stabilitet.

Ägarna ser positivt på att bolaget kan använda sina medel som medfinansiering i projekt inom ramen för bolagets kärnverksamhet och på så sätt kan växla upp sina medel med annan finansiering.

Ägarnas insyn och information

Respektive ägares kommunstyrelse samt landstingsstyrelsen utövar insyn och tillsyn över bolaget.

Bolaget ska löpande hålla ägarna (styrelsenivå) väl informerade om sin verksamhet. Bolaget ska via tertialrapporter (per april och augusti) skriftligt till samtliga ägare inkomma med en verksamhetsuppföljning utifrån gällande ägardirektiv.

I tertialrapport ska ingå:

- Verksamhetsplan med ekonomisk helårsprognos
- Uppföljning av verksamhetens mål och inriktning

Utöver tertialrapport ska årsredovisning samt protokoll från årsstämma sändas skriftligt till samtliga ägare. Protokoll från styrelsesammanträden ska finnas tillgängliga hos bolaget.

Vid behov ska bolaget samråda med ägarna innan planer och åtgärder vidtas som direkt eller indirekt kan påverka ägarna eller på annat sätt förutsätter ekonomiskt engagemang från ägarnas sida.

För att förenkla bolagets kommunikation med ägarna tar respektive ägare ansvar för att utse en egen kontaktperson hos sig.

Förslag till beslut

- 1 Norrbottens läns landsting antar ägardirektiv för Länstrafiken i Norrbotten AB.
- 2 Slutligt ägardirektiv till bolaget fastställs tillsammans med övriga ägare på ägarsamråd inför beslut vid Länstrafiken i Norrbotten ABs ordinarie årsstämma. Slutligt ägardirektiv ska återrapporteras till landstingsstyrelsen.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 239

Regional kompetensförsörjning och generationsväxling

Dnr 1742-09

Ärendebeskrivning

Kompetensförsörjningsfrågor står högt på dagordningen när utveckling diskuteras regionalt, nationellt och inom EU. Bakomliggande faktorer till att kompetensförsörjningsfrågorna aktualiserats är dels den ekonomiska krisen men också den demografiska utvecklingen som innebär stora pensionsavgångar inom en snar framtid.

Idag är utvecklingsinsatserna inom området regional kompetensförsörjning på den regionala nivån begränsade. En regional aktör med ett samlande, strategiskt och långsiktigt regionalt utvecklingsperspektiv i dessa frågor saknas. Landstinget ska som folkvalt regionalt organ skapa utveckling och förutsättningar för ett hållbart samhälle. Där är regional kompetensförsörjning en strategiskt viktig fråga, så även som ansvarsområde för en kommande sammanhållna organisation under politisk ledning med ansvar för den regionala utvecklingen.

Även andra regioner i Sverige mobiliserar kring frågan. Region Skåne, Region Västra Götaland, Region Kalmar och Östgötaregionen har påbörjat strategiska arbeten på medellång och längre perspektiv. Behovet av en sammanhållande och koordinerande aktör är stort sedan avregionaliseringen av Arbetsförmedlingen och Länsarbetsnämndens avveckling.

När länets regionala tillväxtprogram (RTP) nu ska uppgraderas kommer det att kompletteras med ett avsnitt om kompetensförsörjning. Det regionala partnerskapet har valt att fokusera på kompetensförsörjning som ett av tre särskilt prioriterade områden för 2010.

För att ge ytterligare beslutsunderlag och tydliggöra behoven av insatser rörande regional kompetensförsörjning genomfördes en förstudie (LS 28 april 2009). Förstudien konstaterar att det finns ett behov av att hantera regionala kompetensförsörjningsfrågor, såväl strategiskt som operativt, ur ett regionalt utvecklingsperspektiv. Insatser inom följande områden är relevanta

- Förvärvsföretagande - ett regionalt samverkansprojekt med generationsväxling för små företag genom företagsförvärv som målsättning.
- Arbetsgivarnätverk mellan kommuner och landsting - med den demografiska utvecklingen som gemensam utmaning.
- Övergångsmodeller. Olika pensionsmodeller – s k både-och-lösningar för att minska de kostsamma ekonomiska effekterna av traditionella avtalspensioner.

- Kunskapsspridning genom dialog med representanter för de privata och offentliga arbetsgivarna i Norrbotten.

Förstudien om kompetensförsörjning och generationsväxling visar tydligt vikten av att frågan om regional kompetensförsörjning hanteras utifrån ett regionalt utvecklingsperspektiv. Även inom en sammanhållen norrländsk region blir kompetensförsörjning ett strategiskt viktigt område för en konkurrenskraftig och hållbar region.

För att koordinera insatser på såväl strategisk som operativ nivå byggt på samverkan med andra aktörer har detta strategiska projekt Regional kompetensförsörjning och generationsväxling formulerats (projektbeskrivning bifogad). Projektet ska initiera och samordna landstingets insatser inom regional kompetensförsörjning och generationsväxling, bl a inom förvärvstaggande, interregprojektet Best Ager, mentorskap för kompetens- och generationsväxling och arbetsgivarnätverk mellan kommuner och landsting. Arbetet innebär även strategisk policybevakning i regionala kompetensförsörjningsfrågor, bl a via AER:s arbetsgrupp inom kommitté 2 för socialpolitik och folkhälsa.

Förväntat resultat

Projektet förväntas ge följande resultat:

- Regional kompetensförsörjning finns med på den regionala utvecklingsagendan som en strategiskt viktig framgångsfaktor.
- Projekt som syftar till kunskapsuppbyggnad samt metod- och modellutveckling för god kompetens- och generationsväxling inom såväl offentlig sektor som länets näringsliv initieras och genomförs.
- Kunskap om metoder och angreppssätt som möjliggör kompetens- och generationsväxling i hela länet utvecklas och tillvaratas.
- Strategiska internationella allianser för erfarenhetsutbyte och kunskapsuppbyggnad som bidrar till att stärka länets position som en konkurrenskraftig region skapas.
- Policypåverkan via AER:s arbetsgrupp inom kommitté 2 för socialpolitik och folkhälsa.
- Förutsättningar för att bryta traditionella könsmönster och mångfald skapas.

Projektet genomförs i två steg, där det första steget består av:

- Förankring av projektet internt och externt.
- Formulering av en gemensam agenda.
- Medverkande aktörer t ex Arbetsfördelningen, Länsstyrelsen, Företagarna, Luleå tekniska universitet, ALMI Företagspartner Nord och Industriellt utvecklingscentrum Norrbotten (IUC), klargör sitt åtagande.
- Strukturera och initiera det fortsatta projektet och dess delar.

Efter tre månader görs en avstämning innan arbetet med logistiska strukturer för projektet och dess delprojekt påbörjas. Avsikten är att projektet startas i full omfattning andra halvåret 2010.

Yttrande och förslag till beslut

Den genomförda förstudien om kompetensförsörjning och generationsväxling visar tydligt vikten av att hantera regionala kompetensförsörjningsfrågor – såväl strategiskt som operativt – utifrån ett regionalt utvecklingsperspektiv. Även inom en sammanhållen norrländsk region blir kompetensförsörjning ett strategiskt viktigt område för en konkurrenskraftig och hållbar region.

Området kompetensförsörjning utifrån ett regionalt utvecklingsperspektiv är strategiskt viktigt för länets utveckling. Utvecklingsinsatserna inom området regional kompetensförsörjning på den regionala nivån är som sagt var begränsade då en regional aktör med ett samlande, strategiskt och långsiktigt regionalt utvecklingsperspektiv i dessa frågor saknas.

För att skapa förutsättningar för ett regionalt arbete ska ett första skede av projektet Regional kompetensförsörjning och generationsväxling genomföras med syfte att förankra projektet, formulera en gemensam agenda och klargöra övriga aktörers åtagande samt strukturera, initiera och starta upp projektet. Efter 3 månader görs en avstämning av projektets första steg för eventuella korrigeringar av de logistiska strukturerna för projektet och delprojekten. Projektets andra skede förväntas starta andra halvåret 2010.

Mot den bakgrunden föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut:

- 1 Till projektets första skede anslås 600 000 kr för perioden 1 januari 2010 till 30 juni 2010. En första avstämning görs efter 3 månader.
- 2 Förslag till fortsatt projektupplägg med utgångspunkt i upprättad projektbeskrivning beslutas av styrelsen under våren 2010.
- 3 Medlen anvisas ur landstingsstyrelsens anslag för oförutsedda utgifter.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 240

Metoder för projektinitiering och projektrigging i Norrbotten och Västerbotten

Dnr 2039-09

Ärendebeskrivning

I samband med den pågående översynen i Norrbotten och den årliga revideringen i Västerbotten av länens regionala tillväxtprogram har behov av särskilda utvecklingsinsatser identifierats, inte minst efter kontakt med de som ska genomföra programmen, till exempel kommuner, universiteten, landsting, näringslivets aktörer med flera.

Generellt kan det sammanfattas med att det finns utrymme för fler projekt som passar i strategierna och som också finns inom de identifierade tillväxtområdena. Det finns alltför få projekt med tydlig medverkan av och

samverkan med näringslivet och få samverkans- och nätverksprojekt (mellan företag) samt få projekt kring ungas och kvinnors företagande. Därtill finns det alltför få projekt som bedrivs av projektägare i inlandskommunerna, de flesta projekten är geografiskt belägna i residensstäderna. Projekt bedrivs i stor utsträckning av ett antal större offentliga projektägare eller organisationer, det behövs ”nya” projektägare och nya samarbeten. Förutom att få fram strategiska projekt innebär det att höja kunskapen hos aktörerna och samordna fler mindre initiativ till större samarbets- och samverkansprojekt. Det länsövergripande samarbetet kring dessa frågor behöver stärkas.

Projektet ”Metoder för projektinitering och projektrigging i Norrbotten och Västerbotten” innebär att kartlägga hur programuppfyllelsen ser ut. Detta görs genom att gå igenom de uppföljningar och utvärderingar som finns att tillgå. Denna kunskap matchas mot de önskemål som de regionala partnerskapen anger som önskvärda projektinitiativ.

I dag finns ingen samordnad och reguljär samverkan mellan de två styrsystemen inom Länsstyrelsen i Norrbotten och Region Västerbotten, åtminstone inte vid sidan av Strukturfondspartnerskapet för Övre Norrlands verksamhet. Det ”segmentet” har uppfattats för smalt för att klara det mer vida uppdraget att genomföra regeringens nationella strategi och initialt i ett uppbyggnadsskede, behöver insatserna intensifieras. Till detta kommer den samverkan som är tänkt att ske med de övriga aktörerna främst Kommunförbundet och landstinget, två viktiga aktörer för Norrbottens fortsatta tillväxtarbete.

Metodutvecklingen innebär ett test av två arbetsmodeller, en i varje län. Under projektets gång kommer ett lärande ske inom och mellan länen. Ett lärande som även kan påverka uppgradering av nuvarande program och framtagandet av kommande program i kommande programperiod. Lärprocessen kommer att dokumenteras. Metodutveckling och lärande sker också mellan två styrsystem, där länsstyrelsen som statlig myndighet med regionalt utvecklingsansvar och Region Västerbotten som regionalt samverkansorgan med politisk styrning och regionalt utvecklingsansvar genomför ett gemensamt projekt för att nå samma mål.

Syftet med detta projekt är bland annat att testa nya metoder, ta fram nya arbetssätt, dvs något som inte låter sig göras inom ramen för den ordinarie verksamheten. Detta är ett av syftena med all projektverksamhet, att testa nytt, att finna nya vägar, att utveckla, att få till stånd fler strategiska läns- och kommunöverskridande projekt etc.

I regionen har projektägare och intressenter även gång på gång påpekat vikten av ökad samordning, vägledning och ”bollplanksfunktioner”. De regionalt utvecklingsansvariga har inte haft möjlighet, särskilt inte över länsgränsen, att bygga upp resurseffektiva stöd- och styrsystem. Tanken med detta projekt är att åstadkomma något därutöver, skapa ett mervärde och hitta synergieffekter för att på något års sikt ha byggt upp nya, möjligen mer resurseffektiva, arbetsmodeller som kan hålla i längden.

Projektet är gemensamt för Norrbotten och Västerbotten, med gemensam styrgrupp och arbetsgrupp. I projektet ingår både gemensamma aktiviteter och länsvisa aktiviteter. De länsvisa aktiviteterna sker utifrån varje läns specifika behov. Exempel på gemensamma aktiviteter: Styr- och arbetsgruppsmöten, kartläggning av programuppfyllelsen, resultatrapportering, slutsatser,

metodutveckling, lärande samt vissa informations- och dialogmöten. Exempel på länsvisa aktiviteter: Dialogmöten med utpekade externa aktörer, sammanträden med regionalt partnerskap, calls/utlysningar/inbjudan att komma in med projektförslag, projektrigging utifrån utpekade fokusområden.

Länsstyrelsen i Norrbotten är projektägare och genomför projektet tillsammans med Region Västerbotten och Norrbottens läns landsting. Projektet sträcker sig från 1 december 2009 – 31 december 2010 med en total kostnad på 3 200 000 kr. Finansiering söks från Tillväxtverket utöver de medverkande parterna. Landstingets finansiering uppgår till 400 000 kr.

Förväntade resultat

Det övergripande målet är att bidra till ökad måluppfyllelse i de regionala tillväxtprogrammen genom att bland annat öka projektkvaliteten.

Projektets resultatmål är att etablera nya arbetssätt för att få strategiska projekt och därmed ökad kvalitet med bättre resultat när det gäller bland annat fler nya arbetstillfällen och fler nya företag.

Delmål är

- Ökad projektkvalitet
- Effektivare samråd och effektivare beredningsprocess
- Större kunskapsöverföring mellan aktörer och projekt
- Fördjupad projektkunskap/Allmän kompetenshöjning
- Projekt som har bred förankring i regionen
- En fungerande organisation för projektstöd

Efter projekttiden har en ”Metodhandbok” (tillika slutrapport) tagits fram som kan användas i framtiden och som även kan användas av andra regioner. Metodbanken lägger underlaget för en etablerad modell för det framtida arbetet.

Yttrande och förslag till beslut

Utifrån den situation som råder i dagsläget med få inkomna projekt som stämmer väl med de regionala strategierna krävs extraordinära insatser som kräver resurser utöver de befintliga. Det handlar om att utveckla metoder och arbetssätt för att helt enkelt få in och få igång fler bra innovativa projekt i de båda länen. En annan dimension på problemet att få till stånd strategiskt viktiga utvecklingsprojekt är att strukturen för olika finansieringsmöjligheter är komplex och svårtillgänglig och att kraven på projekt är svåra att leva upp till för många aktörer. Den erfarenhet och kunskap som ändå finns hos flera aktörer bör tas tillvara på ett organiserat sätt och förmedlas till de aktörer som har behov av råd och stöd.

Mot den bakgrunden föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut

- 1 Norrbottens läns landsting deltar aktivt i projektet ”Metoder för projektinitiering och projektrigging i Norrbotten och Västerbotten” och finansierar projektet med totalt 400 000 kr. Finansieringen gäller under förutsättning att övriga finansiärer bidrar så att förväntade resultat kan uppnås.
- 2 Medlen anvisas ur anslaget för regionala utvecklingsmedel 2009.

- 3 Erhållna bidrag ska redovisas i samband med att bidraget rekvireras.
- 4 I all annonsering och övrig marknadsföring ska anges att projektet genomförs med stöd av Norrbottens läns landsting. Landstingets logotyp ska användas.
- 5 Lägesrapporter skall kontinuerligt redovisas samt att slutredovisning ska göras senast tre månader efter avslutat projekt.
- 6 Eventuell avvikelse från projektplan ska rapporteras till Norrbottens läns landsting. Då beviljade projekt inte genomförs enligt plan kan projektägare bli återbetalningsskyldig.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 241

Europa Direkt kontoret 2010

Dnr 1839-08

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen beslutade den 23 september 2008 (§ 208-08) att stödja ytterligare en projektperiod för Europa Direkt-kontoret i Norrbotten (EDN) för åren 2009-2012. Landstingsstyrelsen beslutade även att bevilja EDN den medfinansiering kontorets verksamhet kräver och beviljade 300 000 kr för 2009 års verksamhet. Eftersom finansieringen från EU-kommissionen endast kan sökas årsvis görs även en årsvis ansökan om medfinansiering från de olika parterna.

Det övergripande syftet med verksamheten är att genom EDN ge ökad information till länets medborgare om EUs olika verksamhetsområden och hur de påverkar vardags- och arbetslivet. Ökad information leder till ökad kunskap och nyfikenhet, därigenom kan man aktivt bidra till att stimulera den lokala och regionala utvecklingen inom området genom att:

- Svara på allmänhetens frågor om EU.
- Sprida information om EU:s politikområden, anpassad för lokala och regionala behov.
- Främja den lokala och regionala debatten om EU-frågor.
- Ge möjlighet till boende i närområdet att tycka till om EUs politik.

Europa Direkt Norrbottens målgrupper är privatpersoner, organisationer, företag, kommuner och myndigheter i Norrbotten, med särskilt fokus på målgruppen ”skola och ungdom”. Under 2009 har EDN använt sig av olika metoder för att nå ut till målgrupperna, både traditionella metoder och mer innovativa upplägg. Man har arbetat med klassrumsundervisning, föreläsningar, temadagar, rollspel, konferenser, journalistträffar, stora utomhusevenemang på Europadagen, informationsutskick, svarsservice, debatter och även teaterföreställningar med EU-tema som varit mycket uppmärksammat.

Under 2010 planerar EDN särskilt att genomföra en utbildningssatsning för att höja kunskapen och intresset för EU bland tjänstemän i offentlig förvaltning i Norrbottens län.

Förslag på budget för Europa Direkt-kontorets verksamhet 2010 är efter intressenternas diskussioner följande:

EU-kommissionen	25 000 euro
Norrbottens läns landsting	300 000 kr
Länsstyrelsen Norrbottens län	350 000 kr
Kommunförbundet Norrbotten	10 000 kr

Yttrande och förslag till beslut

Norrbottens läns landsting bör stödja Europa Direkt-kontoret med den medfinansiering kontorets verksamhet kräver under 2010.

Mot den bakgrunden föreslås landstingsstyrelsen besluta:

- 1 Med hänvisning till tidigare beslut (§ 208-08) om medverkan i Europa Direkt-kontoret projektperiod 2009-2012 beslutar landstingsstyrelsen att medfinansiera kontorets verksamhet med 300 000 kr för 2010.
- 2 Medlen anvisas ur anslaget för regionala utvecklingsmedel 2010.
- 3 Landstinget deltar även fortsättningsvis aktivt i Europa Direkt-kontorets referensgrupp för utformning av verksamheten.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 242

Medfinansiering till projekt ENA, plattform för entreprenöriellt lärande i Norrbotten

Dnr 2011-09

Ärendebeskrivning

Arbetet med företagsamhet och entreprenörskap i utbildningssystemet i Norrbotten pågår dagligen. En rad projekt och verksamheter verkar på olika håll men med liknande målsättning och behovet av att utveckla entreprenörskapet tillsammans har funnits länge. Under våren 2007 bestämde sig ett antal aktörer för att resonera tillsammans hur arbetet kan bli mer långsiktigt och få en fastare grund. Beslutet togs om en förstudie under hösten 2007 och landstinget beslutade att gå in med 82 500 kr för att stötta initiativet (delegationsbeslut, dnr 447-08). Landstinget har även följt processen genom deltagande i styrgrupp och referensgrupp.

Landstingets projekt Hjärnsläpp bytte under våren 2009 projektägare. Teknikens Hus tog över projektägarskapet med ambitionen att permanenta projektet i den ordinarie verksamheten. Hjärnsläpp kommer att bli en del av den

framtida plattformen för entreprenöriellt lärande. I förstudien var målet att besvara ett antal frågeställningar samt att binda samman de olika aktörerna. Näringslivets inverkan och möjlighet till deltagande, skolans roll och goda exempel från regionen utreddes. Olika aktörer har olika slags kunskap inom området tack vare varierade erfarenheter och målgrupper, konstaterar förstudien. Utifrån frågeställningarna var målet att forma ett förslag till nästa steg i form av en projektbeskrivning. Det skulle utgöra en plattform för hur entreprenörskap i utbildningssystemet kvalitetssäkras och får en långsiktig prägel.

Projektet ENA ska utveckla och skapa konkreta modeller för samverkan mellan skola och näringsliv/organisationer, i syfte att stärka det entreprenöriella lärandet i länet. Samarbetet sker tillsammans, inom ramen för skolans uppdrag. Projektets kärna är själva plattformen, där lokala lärarnätverk från hela länet knyts ihop med näringsliv och andra organisationer och skapar förutsättningar för dessa att samverka och agera på en gemensam arena.

Projektets vision lyder; ”Vår region präglas av tillväxt och nytänkande. Elever ges möjlighet att utveckla sina entreprenöriella förmågor. Lärare och skolledare känner självförtroende, har kunskap om och viljan att organisera för entreprenöriellt lärande. Näringslivet och andra aktörer i samhället deltar aktivt. Tillsammans med länets aktörer är Teknikens Hus plattformen för arbetet. Tack vare upparbetade kanaler till skolan och sin neutralitet och legitimitet, kommer plattformen att ge kunskap och inspiration – kontinuerligt och på lång sikt.”

Från Norrbottens läns landsting söker Teknikens Hus 2 100 000 kr under tre år; 600 000 kr för 2010, 700 000 kr för 2011 och 800 000 kr för 2012. Man har också sökt finansiering från Länsstyrelsen, Längmanska företagarfonden, Sparbanken Nord och kommuner och näringsliv i länet. Projektet ska genomföras under januari 2010 till och med december 2012.

Förväntade resultat

De olika målgrupperna för projektet ska, på något sätt, ha varit delaktiga och involverats i plattformen; lärare, rektorer, elever, kommunala politiker och tjänstemän, annan offentlig förvaltning; landstinget, Kommunförbundet, Länsstyrelsen, Luleå tekniska universitets lärarutbildning, Regionalt utvecklingscentrum RUC, LTU Innovation, Ung Företagsamhet, näringslivet, olika organisationer inom ramen för det sociala entreprenörskapet. För de olika målgrupperna finns olika mål uppsatta. Gemensamt är att målgrupperna ska ha deltagit och bidragit till projektet. Aktiviteterna ska följas upp kvalitativt med extern utvärderare.

Yttrande och förslag till beslut

Entreprenörskap och entreprenöriellt lärande i utbildningssystemet har under de senaste åren lyfts fram som några av de viktigaste faktorerna för tillväxt och välbefinnande i såväl Europa som Sverige. I maj 2009 presenterade regeringen en ny nationell strategi för entreprenörskap inom utbildningsområdet. Omfattande reformer av skolan och högskolan planeras och man kommer bland annat att se över styrdokumenterna i grundskolan och gymnasiet. Projektets olika delar dockar väl in i det som regeringen avser utveckla.

Entreprenörskap finns i dagsläget i hela länets utbildningssystem på ett eller annat sätt. En röd tråd och samverkan mellan aktörer saknas dock. Där ämnar projektet vara en länk mellan olika parter. I det regionala utvecklings-

programmet (RUP) är entreprenörer och företag definierade som något av regionens hjältar. Ett starkt samhälle där nytänkande, kreativitet och företagssamhet ska stimuleras tidigt, redan i unga år lyfts fram som en framgångsfaktor.

Efter att den tidigare förstudien slutförts kunde utförarna konstatera att entreprenörskap i utbildningssystemet är ett ämne som engagerar människor inom ett brett fält, inte bara inom utbildningssektorn. Detta visade till exempel uppslutningen vid de workshops som genomfördes i Kalix och Luleå. Näringslivet, kommunen, regionen och skolan fanns på plats. Dessa är också engagerade när nu förstudien övergår till ett konkret projekt.

Genom att utveckla entreprenörskap i skolan, med utgångspunkt i näringslivets engagemang i frågan kan man påverka attityder bland unga. I RUP poängteras också att unga människors framgångar, framsteg och vilja att verka och bo i länet, är avgörande nyckelfaktorer för framtiden. De näringar som har sitt ursprung i individuell kreativitet och talang och som skapar välfärd och sysselsättning, kräver ytterligare satsningar, står att läsa. Detta projekt stimulerar i det långa loppet såväl unga människors vilja att utvecklas som deras företagande. Landstinget har definierat ungt entreprenörskap och näringslivsutveckling som viktigt. Genom att koppla samman de redan aktiva i länet kan man skapa ett långsiktigt tänk och en röd tråd i utbildningssystemet.

Teknikens Hus erhåller ett årligt verksamhetsstöd från landstinget för sin ordinarie verksamhet. Teknikens Hus utvidgar sitt verksamhetsområde till att omfatta ett ansvar för att driva plattform för entreprenöriellt lärande i detta treåriga projekt. Ambitionen är att hitta en långsiktig lösning. Ansökan gäller således ett utvecklingsprojekt som inte ingår i det ordinarie uppdraget. I och med att landstinget finansierar Teknikens Hus ordinarie verksamhet bör OH-kostnaderna som tagits upp i projektbudgeten inte inräknas i landstingets medfinansiering av detta projekt. Infrastrukturen för att kunna driva projekt och verksamhet bör anses finansieras med ordinarie verksamhetsbidrag.

Mot den bakgrunden föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut:

- 1 Bevilja Teknikens Hus projekt ENA medfinansiering med totalt 1 800 000 kr under förutsättning att övriga finansiärer bidrar så att projektets förväntade resultat kan uppnås.
- 2 Medlen anvisas ur anslaget för regionala utvecklingsmedel med 600 000 kr 2010, 600 000 kronor 2011 och 600 000 kronor 2012.
- 3 Landstinget bereds plats i projektets styrgrupp.
- 4 Erhållna bidrag ska redovisas i samband med att bidraget rekvireras.
- 5 I all annonsering och övrig marknadsföring ska anges att projektet genomförs med stöd av Norrbottens läns landsting. Landstingets logotyp ska användas.
- 6 Slutredovisning ska göras senast tre månader efter avslutat projekt.
- 7 Eventuell avvikelse från projektplan ska rapporteras till Norrbottens läns landsting. Då beviljade projekt inte genomförs enligt plan kan projektägare bli återbetalningsskyldig.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Kent Ögren (S):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Kenneth Backgård (NS):

- Beslutsförslaget avslås

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation

Kenneth Backgård (NS), Margareta Henricsson (NS), Johnny Åström (NS) till förmån för yrkande 2.

§ 243

Medfinansiering av Leader Tornedalen

Dnr 1614-2009

Ärendebeskrivning

Den ideella föreningen Leader Tornedalen är huvudman för genomförandet av Leader Tornedalens utvecklingsstrategi för landsbygdsutveckling inom det geografiska område som omfattar kommunerna Kiruna, Pajala, Övertorneå och Haparanda.

Leader är en arbetsmetod inom landsbygdsutveckling som har använts inom EU sedan 1991 och i Sverige sedan 1995. arbetsmetoden innebär att privat, offentlig och ideell sektor arbetar tillsammans för att stärka företagsamhet och konkurrenskraft på landsbygden.

Leader Tornedalens strategiska inriktning är vald mot bakgrund av områdets historia, nuvarande situation och de idéer till utveckling av området som både och verksamma har framfört i ett underifrånperspektiv. Ambition är att koppla samman globala perspektiv, lokal kunskap och erfarenhet med samhällets målsättningar; uppifrån-perspektivet möter underifrån-perspektivet. Inriktningen i de operativa programmålen täcker väl upp Landsbygdsprogrammets och EU:s mål att främja tillväxt, konkurrenskraft, företagande och sysselsättning, och dessutom kraven på höga ambitioner för miljön. Lokalt engagemang i landsbygdens utveckling kommer också att uppmuntras.

Leader Tornedalen ska medverka till följande tillväxtmål

- En bestående befolkningstillväxt genom ökad inflyttning till det geografiska området och minskad utflyttning från området.
- Startande av nya företag som ger bestående arbetstillfällen i området.
- Bibehållande av befintliga företag genom bland annat underlättande av generationsväxlingar.

Laget har tillsammans tagit fram en utvecklingsstrategi för området som de avser förverkliga under programtiden. Insatserna ska i huvudsak inriktas på följande fyra insatsområden.

- Lokalt engagemang och samverkan.
- Livskvalitet.
- Entreprenörskap och företagande.
- Alternativ lokal energiförsörjning.

Programbudgeten är 18 900 000 mkr under programperioden 2009-2013 och finansieras genom Landsbygdsprogrammet med 13 230 000 kr och övrig offentlig medfinansiering med 5 670 000 kr fördelat enligt följande: Länsstyrelsen 1 835 000 kr, kommunerna 2 835 000 samt 1 000 000 kr från landsbygden.

Förväntade resultat

De övergripande målen är som ovan nämnts en bestående befolkningstillväxt genom ökad inflyttning och minskad utflyttning från området samt startande av nya företag och att befintliga företag bibehålls.

De förväntade kvantitativa målen är:

- Antal nya arbetstillfällen är 12/år.
- Antal nya företag 20/år.
- Antal redovisade ideella arbetstimmar 1000/år.
- Antal nya samverkansprojekt och nätverk är 6/år.
- Antal som genomfört kompetensutveckling/utbildning 30/år samt
- Antal engagerade ungdomar 40/år.
- Antal nya sökta arealstöd 4/år samt 8/år genom projekt.
- Antal besökare gästnätter 30/år
- Anta nya sökta arealstöd genom projekt 8/år.
- Antal nya kultur- och föreningsarrangemang 4/år.

Yttrande och förslag till beslut

Leader har funnits som ett arbetssätt i EU sedan 1991 och i Sverige sedan 1996. I Sverige har de två programperioderna Leader II och Leader+ bedrivits inom en begränsad del av landsbygden. Norrbotten omfattades inte av tidigare Leader-program då de var som Mål 1-område. I och med den nya programperioden 2007-2013 omfattar Leader hela Sverige.

Leadermetoden ska tillämpas i hela landet för genomförande av landsbygdsprogrammets åtgärder inom alla axlar men särskilt inom axel 3. Målet är att

främja ett effektivt genomförande av programmet genom det mervärde som följer av lokal förankring, inflytande och samarbete. En målsättning är att Leader ska omfatta 75 procent av landsbygdsbefolkningen i Sverige.

Att arbeta med landsbygdutveckling och med Leader som verktyg innebär att allt arbete utgår utifrån lokala förutsättningar och lokala initiativ. Centralt för Leadermetoden är det gemensamma ansvaret för lokalsamhället där samarbete mellan samhällets sektorer blir den bästa grunden för långsiktig och hållbar utveckling. Kreativa och innovativa arbetssätt gör Leadermetoden till en arbetsform som ger landsbygden stora möjligheter att hitta nya konkurrenskraftiga och företagsamma lösningar. Leadermetoden skapar nya samarbetskulturer och nya forum där människor som kanske aldrig annars skulle ha träffats möts för att diskutera det gemensamma utvecklingsarbetet. Arbetet i partnerskapet innebär att ny kunskap tillförs alla parter.

Mot den bakgrund föreslås landstingsstyrelsen att fatta följande beslut.

- 1 Norrbottens läns landsting beviljar Leader Tornedalen medfinansiering med totalt 500 000 kr för perioden 2009-2013. Medfinansieringen gäller under förutsättning att projektet beviljas av landsbygdsprogrammet och att övriga finansiärer bidrar så att förväntade resultat kan uppnås.
- 2 Medel anvisas ur anslaget för regionala utvecklingsmedel 100 000 kr per år för åren 2009 till 2013.
- 3 En avstämning av påbörjade aktiviteter inom Leaderprojektet ska göras årligen.
- 4 Erhållna bidrag ska redovisas i samband med att bidraget rekvireras.
- 5 I all annonsering och övrig marknadsföring ska anges att projektet genomförs med stöd av Norrbottens läns landsting. Landstingets logotyp ska användas.
- 6 Lägesrapporter ska kontinuerligt redovisas samt att slutredovisning ska göras senast tre månader efter avslutat projekt.
- 7 Fastställd kvantifiering av respektive indikator ska delges landstinget för att underlätta landstingets arbete med projektuppföljning.
- 8 Eventuell avvikelse från projektplan ska rapporteras till Norrbottens läns landsting. Då beviljade projekt inte genomförs enligt plan kan projektägare bli återbetalningsskyldig.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 244

Medfinansiering av Leader Spira Fyrkanten

Dnr 2286-09

Ärendebeskrivning

Leader är en arbetsmetod inom landsbygdsutveckling som har använts inom EU sedan 1991 och i Sverige sedan 1995. Arbetsmetoden innebär att privat, offentlig och ideell sektor arbetar tillsammans för att stärka företagsamhet och konkurrenskraft på landsbygden. Det övergripande målet är att genom lokala initiativ, samarbete och nytänkande skapa hållbar social, ekonomisk och ekologisk tillväxt på landsbygden.

Leader Spira Fyrkanten omfattar kommunerna Boden, Luleå, Piteå och Älvsbyn. Leader Spira Fyrkanten arbetar mot visionen Med jorden, skogen och älvarna som grund ska området Spira Fyrkanten genomsyras av entreprenörskap, kreativitet och öppenhet som gör området attraktivt för människor och företag att leva och utvecklas i. Det övergripande målet är att skapa förutsättningar för att utveckla företag och verksamheter som tar tillvara områdets möjligheter i tillgången på skogen, älvarna och jorden.

Inom följande insatsområden ska aktiviteter genomföras.

- Utveckla områdets attraktivitet utifrån områdets natur- och kulturvärden.
- Utveckla entreprenörskap och företagande med utgångspunkt i jorden skogen och älvarna.
- Utveckling av en positiv livsmiljö för människor i området.
- Underlätta ungdomars medverkan i det lokala samhället.

Syftet med insatsområdet Utveckla områdets attraktivitet utifrån områdets natur- och kulturvärden är att utveckla förutsättningarna för att öka områdets attraktivitet samt möjliggöra en utveckling av besöksnäringen baserad på en hållbar användning av natur- och kulturvärden i området.

Syftet med insatsområdet Utveckla entreprenörskap och företagande med utgångspunkt i jorden skogen och älvarna är att främja utvecklingen i befintliga företag och tillkomsten av nya. Att främja entreprenörskap och entreprenörsanda samt utveckling av nya produkter och affärsområden kopplade till jorden, skogen och älvarna inom Spira Fyrkanten.

Syftet med insatsområdet Utveckling av en positiv livsmiljö för människor i området är att genomföra aktiviteter som ska bidra till att människor och företag kan verka, lev, bo och utvecklas inom leaderområdet.

Syftet med insatsområdet Underlätta ungdomars medverkan i det lokala samhället är att underlätta för unga att förverkliga sina idéer om aktiviteter, utveckling och företagande inom Spira Fyrkanten.

Förväntat resultat

Aktiviteterna inom insatsområden ska enligt projektansökan resultera i följande:

- Två aktiviteter per år ska genomföras för att stärka värdskapet.
- Fyra besöksmål per år baserade natur- och kulturvärden ska utvecklas.
- En gemensam destinationsguide ska utvecklas.
- Tio lokala guider utbildas per år.
- En gemensam plattform för förmedling av lokala guider utvecklas.
- Antalet besökare ökas med 6 % per år.
- Åtta produkter utvecklas och paketeras per år.
- Fyra nya nätverk inom Spira Fyrkanten.
- 70 nya företag på landsbygden per år.
- Sex företagsamma aktiviteter per år.
- Två entreprenörskollon per år för ungdomar i åldern 10-15 år.
- Fyra nya samverkansprojekt mellan utbildning/forskning och företag per år.
- Fyra nya boendeformer, serviceformer eller liknande.
- Åtta nya energilösningar med källor från förnyelsebar energi.
- Ökning av kollektiva arbetspendlingar.
- Fyra nya former för transportlösningar, bilpooler eller liknande.
- Ett socialt arbetskooperativ.
- Test av minst en ny teknisk lösning för distansöverbyggande teknik.
- Två insatser för lärande och kompetensutveckling per år med hjälp av distansöverbyggande teknik.
- Minst en person under 30 år i varje styrelse, föreningar, politik och bolag.
- Minst 10 ungdomar som mentorer till äldre.
- Minst tio företagare som faddrar till ungdomar intresserade av att starta företag.
- 10 % av de som startar företag ska vara under 30 år.
- Ett större möte med ungdomsinriktning per år ska genomföras.

Programbudgeten är 23 932 000 kr under programperioden 2009-2015 med finansiering genom Landsbygdsprogrammet med ca 13 510 000 kr. Sökt belopp från landstinget är 950 000 kr för perioden 2009-2013. Ytterligare medfinansiering söks från Länsstyrelsen med 3 682 000 kr och medverkande kommuner med ca 5 500 000 kr.

Yttrande och förslag till beslut

Leader har funnits som ett arbetssätt i EU sedan 1991 och i Sverige sedan 1996. I Sverige har de två programperioderna Leader II och Leader+ bedrivits inom en begränsad del av landsbygden. Norrbotten omfattades inte av tidigare Leader-program då de var som Mål 1-område. I och med den nya programperioden 2007-2013 omfattar Leader hela Sverige.

Leadermetoden ska tillämpas i hela landet för genomförande av landsbygdsprogrammets åtgärder inom alla axlar men särskilt inom axel 3. Målet är att främja ett effektivt genomförande av programmet genom det mervärde som följer av lokal förankring, inflytande och samarbete. En målsättning är att Leader ska omfatta 75 procent av landsbygdsbefolkningen i Sverige.

Att arbeta med landsbygdutveckling och med Leader som verktyg innebär att allt arbete utgår utifrån lokala förutsättningar och lokala initiativ. Centralt för leadermetoden är det gemensamma ansvaret för lokalsamhället där samarbete mellan samhällets sektorer blir den bästa grunden för långsiktig och hållbar utveckling. Kreativa och innovativa arbetssätt gör leadermetoden till en arbetsform som ger landsbygden stora möjligheter att hitta nya konkurrenskraftiga och företagsamma lösningar. Leadermetoden skapar nya samarbetskulturer och nya forum där människor som kanske aldrig annars skulle ha träffats möts för att diskutera det gemensamma utvecklingsarbetet. Arbetet i partnerskapet innebär att ny kunskap tillförs alla parter.

Mot den bakgrund föreslås landstingsstyrelsen att fatta följande beslut

- 1 Norrbottens läns landsting beviljar Leader Spira Fyrkanten medfinansiering med totalt 500 000 kr för perioden 2009-2013. Medfinansieringen gäller under förutsättning att projektet beviljas av landsbygdsprogrammet och att övriga finansiärer bidrar så att förväntade resultat kan uppnås.
- 2 Medel anvisas ur anslaget för regionala utvecklingsmedel 100 000 kr per år för åren 2009 till 2013.
- 3 En avstämning av påbörjade aktiviteter inom Leaderprojektet ska göras årligen.
- 4 Erhållna bidrag ska redovisas i samband med att bidraget rekvireras.
- 5 I all annonsering och övrig marknadsföring ska anges att projektet genomförs med stöd av Norrbottens läns landsting. Landstingets logotyp ska användas.
- 6 Lägesrapporter ska kontinuerligt redovisas samt att slutredovisning ska göras senast tre månader efter avslutat projekt.
- 7 Fastställd kvantifiering av respektive indikator ska delges landstinget för att underlätta landstingets arbete med projektuppföljning.
- 8 Eventuell avvikelse från projektplan ska rapporteras till Norrbottens läns landsting. Då beviljade projekt inte genomförs enligt plan kan projektägare bli återbetalningsskyldig.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 245

Medfinansiering av LEADER Polaris

Dnr 1608-09

Ärendebeskrivning

Leader är en arbetsmetod inom landsbygdsutveckling som har använts inom EU sedan 1991 och i Sverige sedan 1995. Arbetsmetoden innebär att privat, offentlig och ideell sektor arbetar tillsammans för att stärka företagsamhet och konkurrenskraft på landsbygden. Det övergripande målet är att genom lokala initiativ, samarbete och nytänkande skapa hållbar social, ekonomisk och ekologisk tillväxt på landsbygden.

Leader Polaris omfattar kommunerna Gällivare, Jokkmokk, Övertorneå samt delar av Kiruna och Kalix kommuner. Leader Polaris bygger på tre grundstenar:

- Leader Polaris ska verka i en öppen och förtroendefull anda där det ömsesidiga partnerskapet mellan aktiva medborgare, företag, föreningar och det offentliga sätts i centrum. Resultatet blir ansvarsfulla verksamheter och effekter som utgår från nära och lokala behov.
- Leader Polaris ska ge alla lika möjligheter att kunna utveckla och förverkliga sina idéer oberoende av ålder, kön och etnicitet.
- Leader Polaris ska verka för nya och innovativa lösningar och vägar som är hållbara ekonomiskt, socialt och miljömässigt.

En strategiplan för området har tagits fram som avses att förverkligas under programtiden. Insatserna ska i huvudsak inriktas på följande fokusområden:

- Infrastruktur/IT/kommunikation: Utveckla infrastrukturen i form av leder för skoter, cykel och vandrare. Pilotprojekt som tar fram nya turistprodukter som använder IT som verktyg för att föra turister ut i natur, exempelvis med hjälp av GPS. Utveckla samarbete och byggandet av nätverk.
- Entreprenörskap och innovation: Stödja breddandet av företagande knutet till renskötsel med kulturaktiviteter, turism, hantverk och produktutveckling av livsmedel. Stimulera till utveckling av mat och måltid som en del av upplevelsen. Erbjud kunskap om entreprenörskap genom stöd till nya företag och nätverk.
- Natur – kultur – turism – upplevelser: Stimulera nyttjandet av jakt och fiske som resurs i utvecklingen av turismen. Utveckla och paketera kulturprodukter som ett komplement inom turistnäringen. Utveckla fisket till en näring både lokalt och gemensamt längs Kalix älvdal.
- Marknadsföring och synliggörande: Stödja kompetenshöjande insatser för att öka kunskapen om den egna lokala miljön, t ex identifiera platser som har unik natur och där platsen har en egen historia som kan berättas. Stödja åtgärder som ger en kvalitetshöjning av den lokala marknadsföringen. Marknadsföra Leader-projekten lokalt och över nationsgränserna och skapar nya partners i ett nationellt perspektiv.

Programbudgeten är 51 000 000 kr under programperioden 2009-2013 och finansieras genom Landsbygdsprogrammet med ca 35 000 000 kr och övrig offentlig medfinansiering med 13 200 000 kr. Den offentliga medfinansieringen söks från Länsstyrelsen i Norrbotten med 3 488 272 kr, landstinget med 3 156 780 kr och från berörda kommuner med ca 6 555 000 kr.

Förväntade resultat

Av ansökan framgår följande kvantitativa mål:

- Antal projekt: 100
- Antal deltagare i projekt: 10 000
 - varav män: 45 %
 - varav under 25 år: minst 10 %
- Antal deltagare i utbildningstillfällen: 4 500
 - varav män: 45 %
 - varav under 25 år: minst 10 %
- Antal deltagare i Paraflaxen: 1 000
- Medverkat till antal nystartade företag: 25
- Medverkat till antal bevarade företag: 25
- Medverkat till antal nya arbetstillfällen: 40
- Medverkat till antal bevarade arbetstillfällen: 25
- Medverkat till antal nya möten/nätverk: 15
- Antal inter-territoriella och transnationella samarbetsprojekt: 10
- Antal nya/vidareutvecklade produkter/tjänster framtagna i projekten: 50

Yttrande och förslag till beslut

Leader har funnits som ett arbetssätt i EU sedan 1991 och i Sverige sedan 1996. I Sverige har de två programperioderna Leader II och Leader+ bedrivits inom en begränsad del av landsbygden. Norrbotten omfattades inte av tidigare Leader-program då de var som Mål 1-område. I och med den nya programperioden 2007-2013 omfattar Leader hela Sverige.

Leadermetoden ska tillämpas i hela landet för genomförande av landsbygdsprogrammets åtgärder inom alla axlar men särskilt inom axel 3. Målet är att främja ett effektivt genomförande av programmet genom det mervärde som följer av lokal förankring, inflytande och samarbete. En målsättning är att Leader ska omfatta 75 procent av landsbygdsbefolkningen i Sverige.

Att arbeta med landsbygdutveckling och med Leader som verktyg innebär att allt arbete utgår utifrån lokala förutsättningar och lokala initiativ. Centralt för leadermetoden är det gemensamma ansvaret för lokalsamhället där samarbete mellan samhällets sektorer blir den bästa grunden för långsiktig och hållbar utveckling. Kreativa och innovativa arbetssätt gör leadermetoden till en arbetsform som ger landsbygden stora möjligheter att hitta nya konkurrenskraftiga och företagsamma lösningar. Leadermetoden skapar nya samarbetskulturer och nya forum där människor som kanske aldrig annars skulle

ha träffats möts för att diskutera det gemensamma utvecklingsarbetet. Arbetet i partnerskapet innebär att ny kunskap tillförs alla parter.

Mot den bakgrund föreslås landstingsstyrelsen att fatta följande beslut

- 1 Norrbottens läns landsting beviljar Leader Polaris medfinansiering med totalt 1 000 000 kr för perioden 2009-2013. Medfinansieringen gäller under förutsättning att projektet beviljas av landsbygdsprogrammet och att övriga finansiärer bidrar så att förväntade resultat kan uppnås.
- 2 Medel anvisas ur anslaget för regionala utvecklingsmedel med 200 000 kr per år för åren 2009 till 2013.
- 3 En avstämning av påbörjade aktiviteter inom Leaderprojektet ska göras årligen.
- 4 Erhållna bidrag ska redovisas i samband med att bidraget rekvireras.
- 5 I all annonsering och övrig marknadsföring ska anges att projektet genomförs med stöd av Norrbottens läns landsting. Landstingets logotyp ska användas.
- 6 Lägesrapporter ska kontinuerligt redovisas samt att slutredovisning ska göras senast tre månader efter avslutat projekt.
- 7 Fastställd kvantifiering av respektive indikator ska delges landstinget för att underlätta landstingets arbete med projektuppföljning.
- 8 Eventuell avvikelse från projektplan ska rapporteras till Norrbottens läns landsting. Då beviljade projekt inte genomförs enligt plan kan projektägare bli återbetalningsskyldig.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 246

Medfinansiering till PEGIN

Dnr 1236-08

Ärendebeskrivning

Svensk gruvindustri, stålindustri och skogsindustri är världsledande på många tekniska områden. I Norrbotten finns också internationella storföretag och utrustningsleverantörer till basindustrin som är framgångsrika över hela världen. Här utmärker sig, internationellt sett, inte minst resurser som Luleå tekniska universitet, Mefos, Energitekniskt Centrum (ETC) och ProcessIT. ProcessIT är ett samverkanscentrum i norra Sverige som arbetar för att, tillsammans med industriellt inriktade IT-företag, ta fram nya tekniska lösningar med utgångspunkt i basindustrins behov. Initiativet till ProcessIT är regionens näringsliv och idag är process- och verkstadsindustrierna, IT-företagen samt universiteten i Luleå och Umeå engagerade.

I konkurrens med utvecklingen i t ex Indien och Kina är det viktigt för EU att säkerställa en långsiktigt hållbar råvaruförsörjning för metallindustrin

baserat på råvarutillgångarna i Europa. En viktig faktor för att uppnå detta är fortsatt satsning på kostnadseffektiv produktion, inte minst genom energieffektiva produkter och processer. Klimatet öppnar dessutom nya vägar där svensk teknologi inom energi- och miljöområdena uppmärksammas världen över.

En fortsatt utveckling bör fokuseras på att skapa starka produktbolag som kan nå internationella framgångar vilket kräver en tydlig affärsorientering i utvecklingsarbetet. Här finns resurser på Luleå tekniska universitet och i forskningsinstitut som ska tillföra entreprenörerna drivkraft för att snabbt tillfredsställa kundbehov på ett lönsamt sätt.

Projektet PEGIN (Process Energi Gruv Innovation) ska genom ett ökat och uthålligt lokalt och regionalt samarbete skapa förutsättningar för hållbar utveckling av produktägande företag i regionen inom områdena processindustri, energi och gruvindustri (PEG) samt bredda den regionala kompetensen för process-, energi- och gruvrelaterad industri. I samarbete med kunder, forskare, finansiella organ, regionala myndigheter och lokala aktörer medverka till kommersialisering av befintliga och nya produkter för utveckling av produktägande företag baserat på efterfrågan inom områdena processindustri, gruvindustri och energi.

Projektet sträcker sig från 2010-01-01 till 2012-12-31 med en total kostnad på 13 149 000 kr. IUC Norrbotten AB ansöker om medfinansiering från landstinget med totalt 2 100 000 kr. Övriga finansiärer är regionala strukturfonden, Länsstyrelsen i Norrbotten, Luleå tekniska universitet, och Norrbottens Forskningsråd.

Förväntade resultat

Projektets övergripande mål är att utveckla starka produktägande företag i länet, skapa ett arbetssätt för att tillvarata och bredda kompetens för utveckling av PEG-relaterad industri och även särskilt beakta möjligheter till energieffektivisering och att utvecklade produkter är energi- och miljöoptimala.

Projektet har som utvecklingsmål att under projektperioden

- medverka till kommersialisering av mer än 10 produkter.
- medverka till vidareutveckling av mer än 10 produktägande företag.
- medverka till nätverksutveckling.
- engagera mer än 35 företag.
- genomföra förstudier av referensanläggningar så att nya system och produkter kan installeras och verifieras.
- genomföra workshops för operatörer och möjliggöra fullskaletest av nya produkter och system
- redovisa ett mått på uppnådd energieffektivisering och/eller effektiviseringsåtgärder.

Projektets tillväxtmål t o m 2012 är att för målgrupperna som helhet nå ett bättre genomsnittligt tillväxtindex än branschgenomsnittet för riket när det gäller omsättning, lönsamhet och antal anställda.

Projektet har följande marknadsmål.

- Skapa nya affärer överstigande 100 Mkr.
- Bearbeta minst 10 potentiella kunder per år.
- Etablera affärer utanför regionen.

Yttrande och förslag till beslut

Få produktbaserade tillväxtföretag har byggt upp sin bas i länet. I Norrbotten finns en tradition av att skapa många tekniska lösningar och att kunna samarbeta effektivt mellan basindustripersonal, forskare och småföretag. Genom åren har många innovationer skapats inom basindustrin, många nya affärsidéer har utvecklats och ofta flyttats ut men väldigt få produktbaserade tillväxtföretag har byggt upp sin bas i länet. Den utvecklingen behöver förändras så att de efterfrågade produktidéerna realiserar i länet och bildar bas för växande produktbolag. Bland annat bedöms just möjligheten till just referensinstallationer vara en viktig faktor.

Mot den bakgrunden föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut

- 1 Norrbottens läns landsting beviljar IUC Norrbottens projekt PEGIN medfinansiering med totalt 2 100 000 kr under förutsättning att Tillväxtverket beviljar strukturfondsansökan och att övriga finansiärer bidrar så att den förväntade utvecklingen kan uppnås.
- 2 Medlen anvisas ur anslaget för regionala utvecklingsmedel med 700 000 kr 2010, med 700 000 kr 2011 och med 700 000 kr 2012.
- 3 Erhållna bidrag ska redovisas i samband med att bidraget rekvireras.
- 4 I all annonsering och övrig marknadsföring ska anges att projektet genomförs med stöd av Norrbottens läns landsting. Landstingets logotyp ska användas.
- 5 Lägesrapporter skall kontinuerligt redovisas samt att slutredovisning ska göras senast tre månader efter avslutat projekt.
- 6 Eventuell avvikelse från projektplan ska rapporteras till Norrbottens läns landsting. Då beviljade projekt inte genomförs enligt plan kan projektägare bli återbetalningsskyldig.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Kent Ögren (S):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Kenneth Backgård (NS):

- Beslutsförslaget avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation

Kenneth Backgård (NS), Margareta Henricsson (NS), Johnny Åström (NS)
till förmån för yrkande 2.

§ 247

Medfinansiering till Samisk turismutveckling

Dnr 1353-09

Ärendebeskrivning

Samiskt näringsliv har av tradition främst handlat om rennäring och dess binärningar som jakt, fiske, samisk slöjd och kultur. Turism med den samiska kulturen som bas är relativt nytt och upplevs av den anledningen inte alltid som en legitim samisk binäring. Samisk turism innebär också etiska och moraliska avvägningar i termer av ”ett ansvarsfullt besökande” där hänsyn måste tas till hela den samiska kulturen, dess sedvänjor och bruk. Av denna anledning är det av stor vikt att samerna tar egna initiativ både för att ha kontroll över och ha ansvar för utvecklingen. Under våren 2008 genomfördes i Svenska Samernas Riksförbunds (SSR) regi förstudien ”Utveckling av samisk upplevelseindustri”. Förstudien som bestod av fyra centrala delar, resulterade i en analys av nuvarande situation samt en kartläggning och förslag på vad som behöver utvecklas för att den samiska upplevelsenäringen långsiktigt ska kunna stärkas ytterligare och bli det viktiga ekonomiska komplement som det mer traditionella samiska företagandet behöver. Förstudien visar mycket klart att det finns en stor och än så länge outnyttjad potential inom det samiska turismföretagandet. Förstudien tog fasta på betydelsen av att spegla turismen i förhållande till rennäringen – dels som ett potentiellt hot och dels som en möjlighet att stärka rennäringen genom att vara en ekonomisk komplementär.

Projektet Samisk turismutveckling som ska pågå i tre år baseras på förstudien samt underlag från det rådslag om samisk turism och samiska kvinnors företagande som hölls i Borgafjäll i april 2008. Projektet har som syfte att utveckla och bredda företagandet och att öka lönsamheten inom upplevelsenäringen, bland samebyarna i Norrbotten och Västerbotten. Projektet fokuserar på utveckling av samisk turism och samiskt företagande kopplat till detta. Projektet ska verka inom fem områden:

- 1 samisk turism och samebyarna - skapa samarbeten och gemensam plattform för utveckling av samisk turism
- 2 utveckla och sätta i drift en samisk turistorganisation
- 3 utveckling av kvalitetssystem och kvalitetsmärke som borgar för ett samiskt ursprung
- 4 företagsutveckling

5 produktutveckling och marknadsbearbetning.

Projektet sträcker sig från 2010-01-01 till 2012-12-31 med en total kostnad på 10 460 000 kr. Svenska Samernas Riksförbund (SSR) ansöker om medfinansiering från landstinget med totalt 557 462 kr. Övriga finansiärer är regionala strukturfonden, Sametinget, Länsstyrelsen i Norrbotten och Region Västerbotten.

Förväntade resultat

Projektets har som effektmål

- Att genom olika aktiviteter skapa förutsättningar för samisk bedriven turism så att samebyar, rennäringen och enskilda samiska företag främjas.
- Att etablera en samisk turistorganisation för att öka lönsamheten i verk samma samiska turistföretag och initiera att nya företag etableras.

Projektets har som resultatmål

- Att etablera och driftsätta en samisk turistorganisation
- Att formulera en gemensam värdegrund, utveckla ett kvalitetssäkringssystem inklusive kvalitetsmärke.
- Att öka marknadsföringen av samisk turism.
- Att öka kompetensen bland befintliga samiska turistföretagare.
- Att rekrytera och stödja nya samiska företagare.
- Att utveckla samarbeten med andra turistprojekt och turistorganisationer.
- Att utveckla nya säljbara produkter och produktpaket.
- Att utveckla en resegaranti.
- Att skapa och driftsätta en hemsida/kommunikationsportal; arbetsplats och diskussionsforum på Internet.

Yttrande och förslag till beslut

Samekulturen med allt sitt innehåll utgör en stark besöksanledning, kanske den starkaste vi har i Sverige sett i ett internationellt perspektiv. Samerna bör äga och utveckla detta själva. Det satsas stort på utveckling av besöksnäringen i hela Norrlands inland. Om samerna inte tar tag i frågan själva finns en uppenbar risk att andra gör det, mer än vad som är fallet redan i dag. Det bedöms försvaga förutsättningarna att optimalt kunna kombinera affärsutveckling inom turism, med mer traditionellt samiskt företagande t ex inom renskötsel. SSR har i framtagande av denna ansökan fört nära samtal med de berörda länsturismorganisationerna bland annat Swedish Lapland Tourism. Man kommer också driva projektet i samverkan med det pågående projektet "Gaalitje - motor för samisk turismutveckling" i Mellersta Norrlands strukturfondsområde. Projektet arbetar precis som Samisk turismutveckling med utveckling av samisk turism fast i ett annat geografiskt område. Mot den bakgrunden föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut

- 1 Norrbottens läns landsting beviljar Svenska Samernas Riksförbunds projekt Samisk turismutveckling medfinansiering med totalt 557 462 kr under förutsättning att Tillväxtverket beviljar strukturfondsansökan och att övriga finansiärer bidrar så att förväntade resultat kan uppnås.

- 2 Medlen anvisas ur anslaget för regionala utvecklingsmedel med 172 500 kr 2010, med 191 125 kr 2011 och med 193 837 kr 2012.
- 3 Villkor för landstingets medfinansiering är att ett mycket nära samarbete sker med Swedish Lapland Tourism och dess destinationer.
- 4 Erhållna bidrag ska redovisas i samband med att bidraget rekvireras.
- 5 I all annonsering och övrig marknadsföring ska anges att projektet genomförs med stöd av Norrbottens läns landsting. Landstingets logotyp ska användas.
- 6 Lägesrapporter skall kontinuerligt redovisas samt att slutredovisning ska göras senast tre månader efter avslutat projekt.
- 7 Eventuell avvikelse från projektplan ska rapporteras till Norrbottens läns landsting. Då beviljade projekt inte genomförs enligt plan kan projektägare bli återbetalningsskyldig.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 248

Medfinansiering till Nya Gällivare

Dnr 1560-09

Ärendebeskrivning

I takt med att Malmbergets samhälle i allt större omfattning påverkas av gruvnäringens expansion, så ökar betydelsen av en positiv och framtidsorienterad samsyn. Projekt Nya Gällivare ska lägga en grund för tillväxt inom lokalt och regionalt näringsliv med omstruktureringen av Malmberget / Gällivare som grund. Entreprenörskap och innovationer gynnas. Samtidigt som nya nischer skapas ska attraktionen ökas för boende och besöksnäring. Demografin justeras genom att unga vuxna och särskilt kvinnor finner ny attraktion i Gällivare.

Projektet har initialt syftet att utarbeta en vision som grundlägger en utvecklingsmiljö där människors känslor och tankar spinner vidare mot nya kreativa förslag. Allt okonventionellt och nyskapande utgör i sin tur en stimulans för näringslivets tillväxt, både på orten och i regionen. För att den gemensamt framtagna visionen ska kunna omsättas i konkreta handlingar behövs därefter en programskrivning för stadsomvandlingen. Omdaning innebär att en tredjedel av kommunens invånare direkt berörs av flytten vilket betyder att detta inte kan hanteras inom den normala planprocessen i en kommun av Gällivares storlek. Med den omfattningen är det heller inte en fråga enbart för de boende i Malmberget.

Syftet med projektet är att lägga en grund för näringslivet i kommunen, tillkommande entreprenörer och projektörer samt kommunen att starta byggandet av nya Gällivare. Genom att genomföra programskrivningen som en process i "egen organisation" – med god koppling till kommunens ordinarie

planarbete och politiska process – och med hög transparens ska goda möjligheter skapas för såväl näringsliv som medborgare att både följa och påverka processen. Denna arbetsform bäddar för tillväxt, integration och nytänkande.

Projektet Nya Gällivare kommer att arbeta enligt två något olika modeller beroende på var i processen arbetet befinner sig. Under visionsframtagandet - som ska bygga på idéer från näringsliv och entreprenörer samt om ett gott vardagsliv för övriga intressenter - är det en lärandeprocess för alla, dvs det finns inte en entydig lösning från start, där parterna medborgare, kommun, små- och medelstora företag och storföretag deltar på likvärdig grund. Visionsframtagandet sker i stor transparens med ett flertal seminarier, öppna workshops, inbjudande kommunikation mm. Särskilt viktigt är att arbetet inkluderar ungdomar.

I programskrivningsfasen kommer projektet att arbeta enligt en modell som bygger på successiva steg framåt med återkommande beslutstillfällen, så kallad Milstolpsmodell. Det är en modell som normalt används vid produktutveckling och vid arbete med innovationer men är också användbar vid styrning av utvecklingsprocesser som har många initiala ingångar och mycket nytänkande. Under programskrivningsprocessen kommer både GAP- och SWOT-analyser att genomföras. Erfarenheterna och kunskaperna kommer att paketeras inom ett Kunskapscenter, med syftet att det ska vara bestående efter projektets slut.

Projektet sträcker sig från 1 september 2009 – 31 augusti 2012 med en total kostnad på 27 802 000 kr. Gällivare kommun ansöker om medfinansiering från landstinget med totalt 750 000 kr. Övriga finansörer är regionala strukturfonden, Gällivare kommun, Länsstyrelsen i Norrbotten och LKAB. LKABs finansiering på 4 500 000 kr läggs in direkt i projektet och ingår ej som medfinansiering till strukturfonden. Gällivare kommun själv lägger in 10 150 000 kr kontant i projektet.

Förväntade resultat

Efter projektperiodens slut har det lokala och regionala näringslivet identifierat nya tillväxtnicheser samt utökade möjligheter att växa inom de nischer där de idag är verksamma. Nya entreprenörer och investerare har fått upp ögonen för Gällivare och besöksnäringen har utvecklats med nya områden kopplade till stadsflytten och det nytänkande vad gäller hållbarhet i kallt klimat, estetik samt delaktighet i planprocesser. Unga vuxna, och särskilt kvinnor, finner ny attraktion i Gällivare och utflyttningen har upphört.

En vision med realism som har brett stöd i kommunen finns för Gällivares utveckling. Denna har sedan omsatts via programskrivningar i planer vars implementering har börjat i form av näringslivsutveckling, nyproduktion av byggande och infrastruktur samt kulturellt omhändertagande av viktiga Malmbergsmiljöer. Genom en starkt medveten process har integration, mångfald och jämställdhetsaspekterna tagit en given plats i allt görande och de tre hållbarhetsaspekternas integrering i processen har väckt uppmärksamhet och bidragit till att sätta Gällivare på kartan som en offensiv framtidskommun.

Kommunen har stärkt sin kompetens som planmyndighet och näringslivet har vidgat såväl kompetens som nätverk. Gällivare har förbättrat sitt näringslivsklimat mellan företagen och mellan företag och kommun.

Projektet ska också direkt bidra till att skapa 40 nya arbetstillfällen och 30 nya företag.

Yttrande och förslag till beslut

Gällivare kommun skall genom de fördelar gruvornas och näringslivets expansion ger, utveckla ett hållbart långsiktigt samhälle som tar fasta på medborgarnas känslor och behov. Man avser nå en ökande befolkning, nya innovativa arbetsområden, ökande besöksnäring, investeringar, etableringar och ett differentierat näringsliv som även kommer att bidra till att stärka den regionala konkurrenskraften.

Gällivare kommun visar en tydlig satsning på projektet och har klara modeller för hur arbetet ska både prioriteras och utföras. Tydliga kopplingar finns till projektet Invest in Norrbotten där Gällivare kommun också medverkar aktivt. Även till projektet Attraktiv Region finns kopplingar och projekten bör söka kontakt för att hitta goda synergier.

Mot den bakgrunden föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut:

- 1 Norrbottens läns landsting beviljar Gällivare kommun medfinansiering med totalt 750 000 kr till projektet Nya Gällivare. Medfinansiering gäller under förutsättning att Tillväxtverket beviljar strukturfondsansökan och att övriga finansiärer bidrar så att den förväntade resultat kan uppnås.
- 2 Medlen anvisas ur anslaget för regionala utvecklingsmedel med 63 178 kr 2009, med 268 633 kr 2010, med 258 921 kr 2011 och 159 268 för 2012.
- 3 Landstingets ser tydliga kopplingar till projekten Attraktiv Region och Invest in Norrbotten och trycker på vikten av att hitta synergier med dessa.
- 4 Erhållna bidrag ska redovisas i samband med att bidraget rekvideras.
- 5 I all annonsering och övrig marknadsföring ska anges att projektet genomförs med stöd av Norrbottens läns landsting. Landstingets logotyp ska användas.
- 6 Lägesrapporter skall kontinuerligt redovisas samt att slutredovisning ska göras senast tre månader efter avslutat projekt.
- 7 Eventuell avvikelse från projektplan ska rapporteras till Norrbottens läns landsting. Då beviljade projekt inte genomförs enligt plan kan projektägare bli återbetalningsskyldig.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 249

Yttrande till länsrätten i överklagat ärende avseende införande av valfrihetssystem

Dnr 827-09-09

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen lämnade den 25 augusti 2009 (§ 150 – 09) yttrande i rubricerade ärende.

Länsrätten ger landstinget möjlighet att ånyo yttra sig i ärendet efter det att motparten inkommit med sitt yttrande i ärendet. Yttrandet ska vara Länsrätten till handa senast den 18 december 2009.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås fatta följande beslut:

- Yttrande avges enligt bilaga.
- Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Kent Ögren (S):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Jens Sundström (FP):

- Beslutsförslaget avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

- 1 Enligt beslutsförslaget.
- 2 Denna paragraf förklaras omedelbart justerad.

Reservation

Av Jens Sundström (FP) till förmån för yrkande 2.

